

II. Část

ZÁKLADY STATISTIKY

Základy statistiky: Náhodná veličina

Používá se k modelování výsledků náhodných pokusů.

Co lze najít na **Wikipedii**:

”

- Náhodnou veličinu lze **jednoduše** charakterizovat jako veličinu, jejíž hodnoty nelze před provedením pozorování jednoznačně určit, ale závisí na náhodě.
- **Poněkud přesněji** je náhodná veličina funkce, která přiřazuje každému elementárnímu náhodnému jevu nějakou hodnotu (například při hodu mincí „hlavě“ přiřadí nulu a „orlu“ přiřadí jedničku).

“

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Nevede na použití teorie
pravděpodobnosti:

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

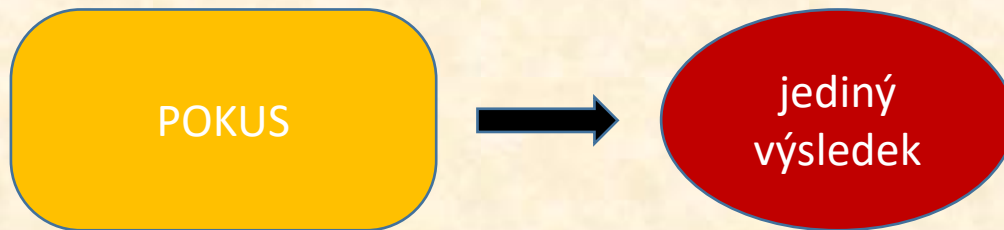
Nevede na použití teorie
pravděpodobnosti:

POKUS

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

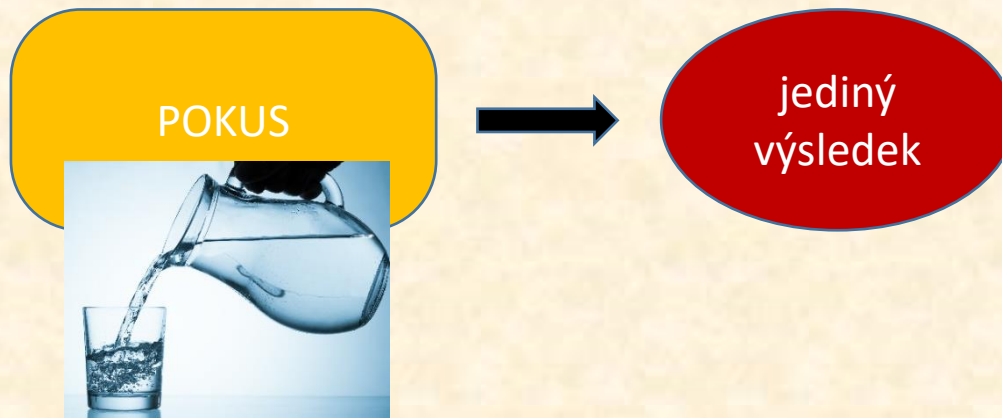
Nevede na použití teorie
pravděpodobnosti:

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Nevede na použití teorie
pravděpodobnosti:

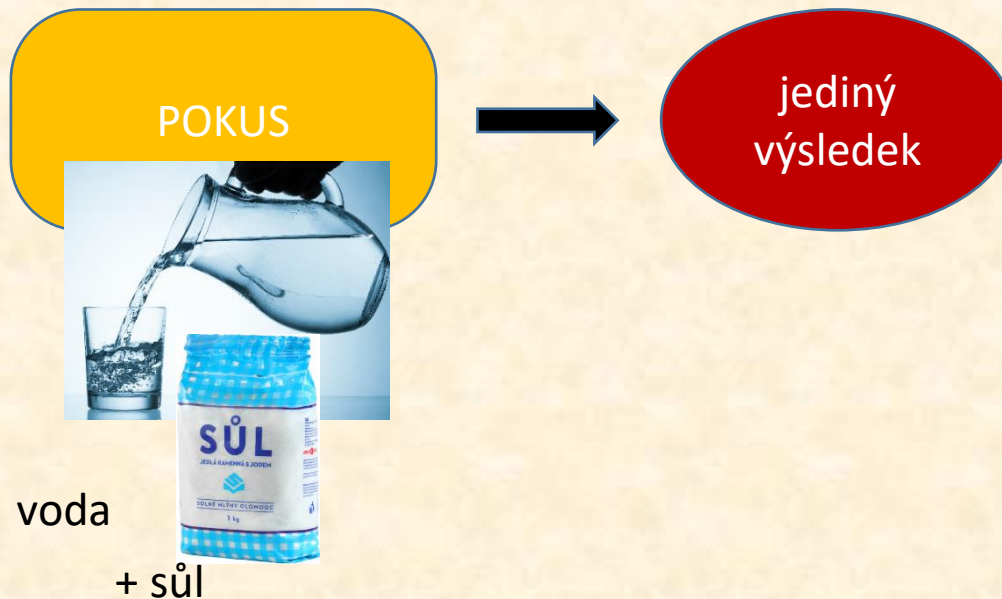

voda

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Nevede na použití teorie
pravděpodobnosti:

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Nevede na použití teorie
pravděpodobnosti:

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Nevede na použití teorie
pravděpodobnosti:

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Ke zpracování lze využít
teorie pravděpodobnosti:

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Nevede na použití teorie
pravděpodobnosti:

POKUS

voda

+ sůl

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Nevede na použití teorie
pravděpodobnosti:

POKUS

voda

+ sůl

+ malé dítě

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

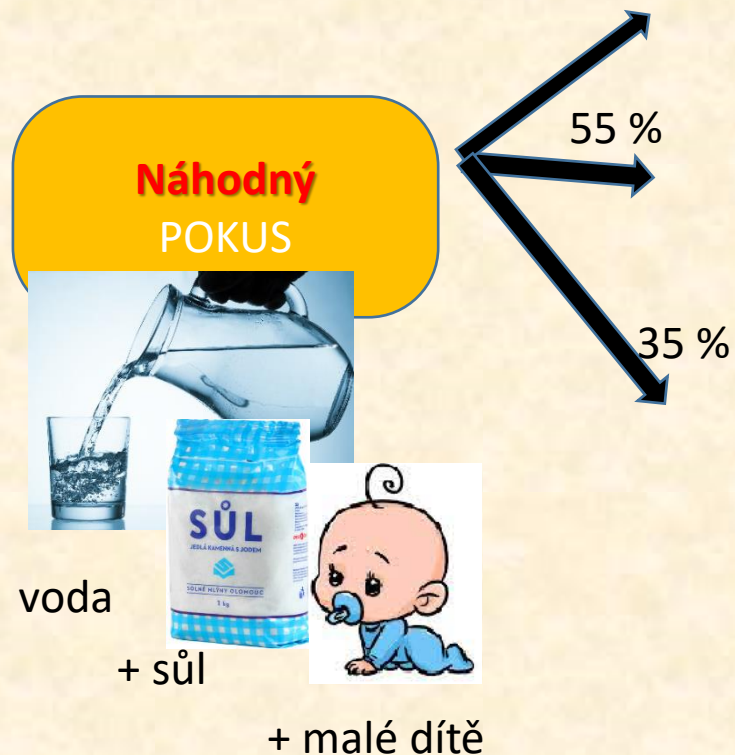
Ke zpracování lze využít
teorie pravděpodobnosti:

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

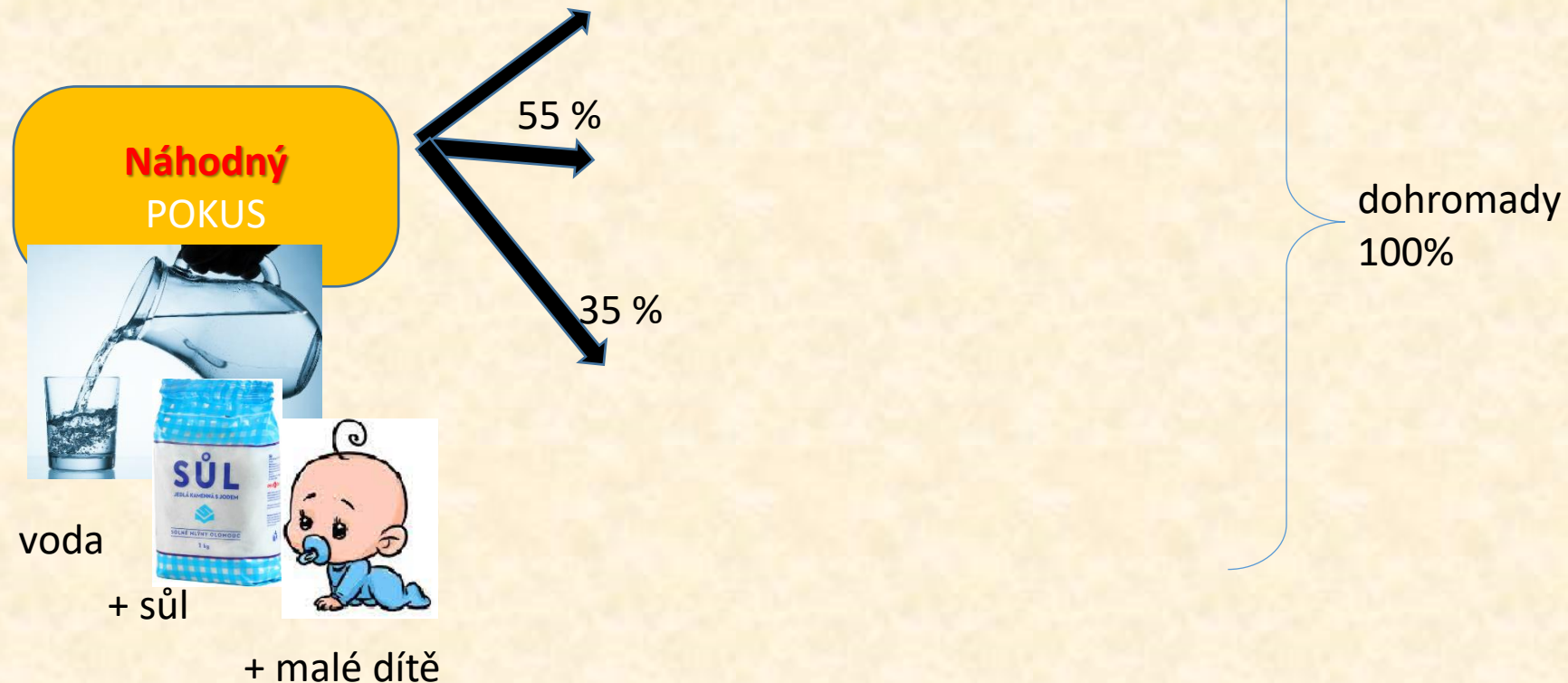
Ke zpracování lze využít
teorie pravděpodobnosti: 10 %

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

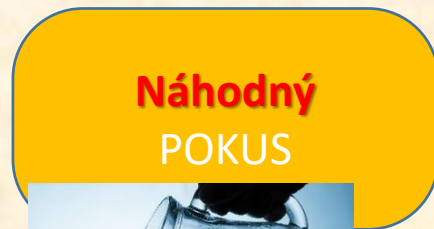
Ke zpracování lze využít
teorie pravděpodobnosti: 10 %

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Ke zpracování lze využít
teorie pravděpodobnosti: 10 %

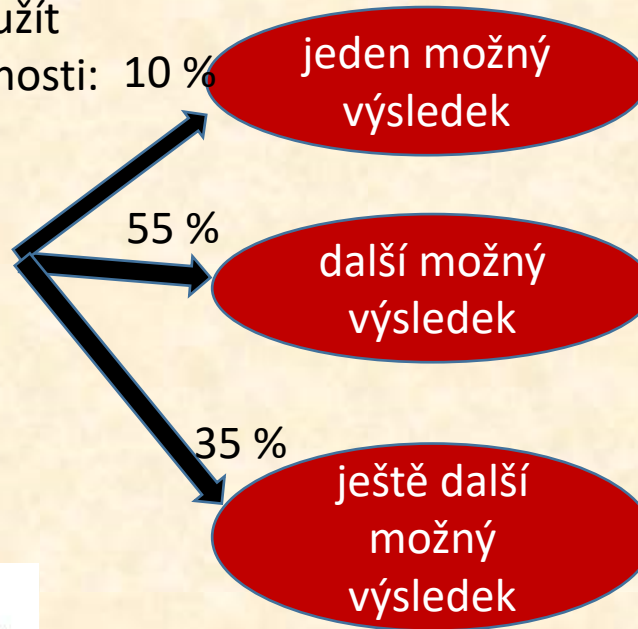
voda

+ sůl

+ malé dítě

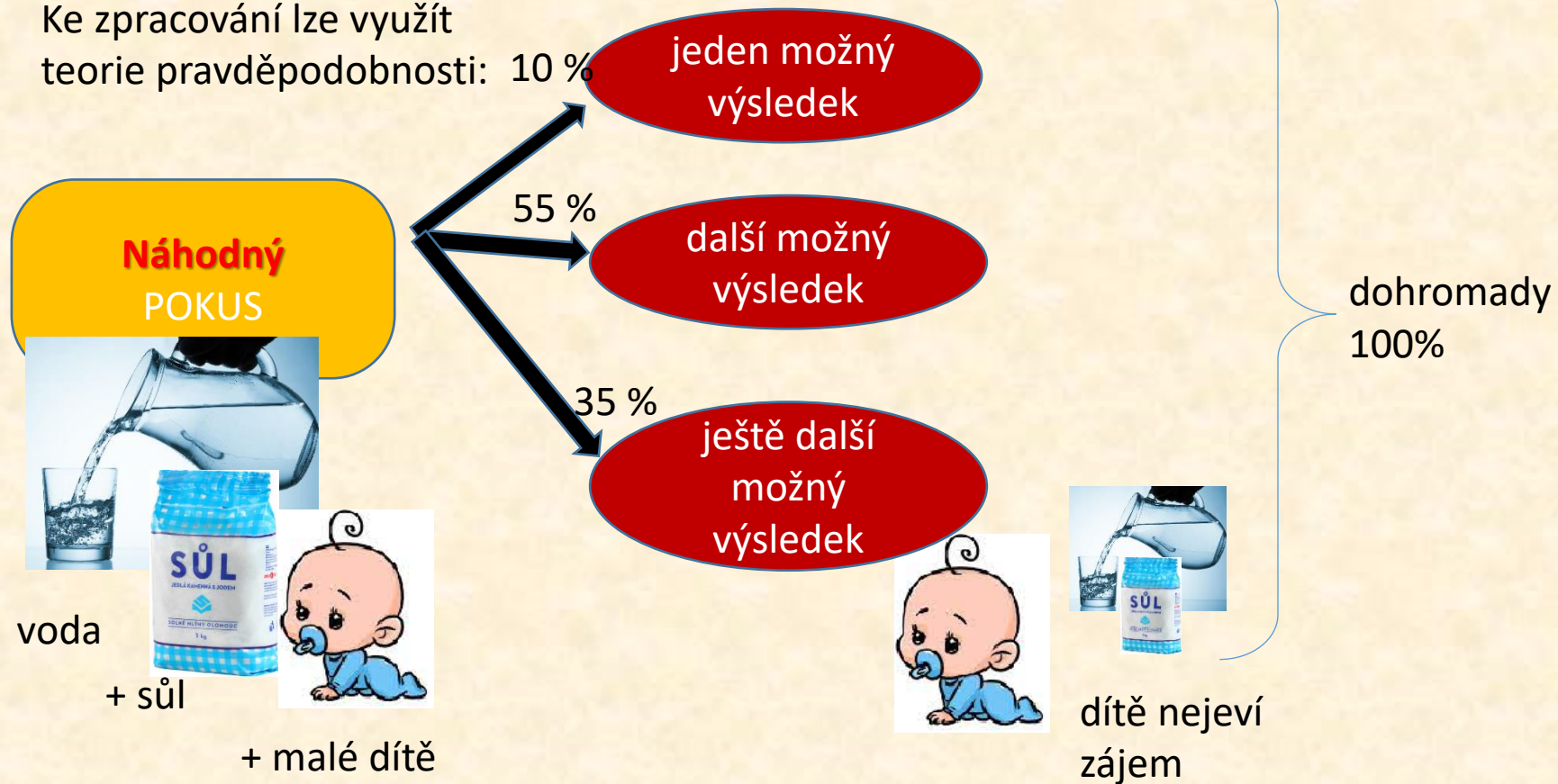

dohromady
100%

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

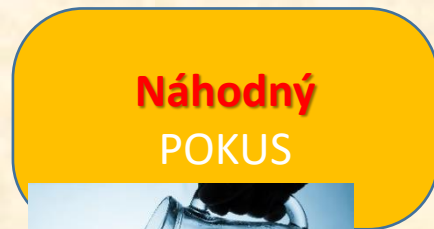
Ke zpracování lze využít
teorie pravděpodobnosti: 10 %

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Ke zpracování lze využít
teorie pravděpodobnosti: 10 %

voda

+ sůl

+ malé dítě

10 %

jeden možný
výsledek

55 %

další možný
výsledek

rozlité a
vysypané

35 %

ještě další
možný
výsledek

dítě nejeví
zájem

dohromady
100%

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Ke zpracování lze využít teorie pravděpodobnosti: 10 %

jeden možný výsledek

slaná voda

55 %

další možný výsledek

rozlité a vysypané

35 %

ještě další možný výsledek

dítě nejeví zájem

dohromady 100%

Náhodný POKUS

voda

+ sůl

+ malé dítě

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Ke zpracování lze využít teorie pravděpodobnosti: 10 %

Náhodný POKUS

voda

+ sůl

+ malé dítě

10 %

jeden možný výsledek

slaná voda

55 %

další možný výsledek

rozlité a vysypané

35 %

ještě další možný výsledek

dítě nejeví zájem

jednotlivé elementární jevy pokusu

dohromady 100%

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Ke zpracování lze využít teorie pravděpodobnosti: 10 %

jeden možný výsledek

slaná voda

55 %

další možný výsledek

rozlité a vysypané

35 %

ještě další možný výsledek

dítě nejeví zájem

dohromady 100%

Náhodný POKUS

voda

+ sůl

+ malé dítě

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Ke zpracování lze využít teorie pravděpodobnosti: 10 %

slaná voda

jeden možný výsledek

Náhodný POKUS

voda

+ sůl

+ malé dítě

55 %

další možný výsledek

rozlité a vysypané

dohromady 100%

35 %

ještě další možný výsledek

dítě nejzájem

náhodný jev je sjednocením několika elementárních jevů

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Ke zpracování lze využít teorie pravděpodobnosti: 10 %

jeden možný výsledek

slaná voda

55 %

další možný výsledek

rozlité a vysypané

35 %

ještě další možný výsledek

dítě nejeví zájem

dohromady 100%

Náhodný POKUS

voda

+ sůl

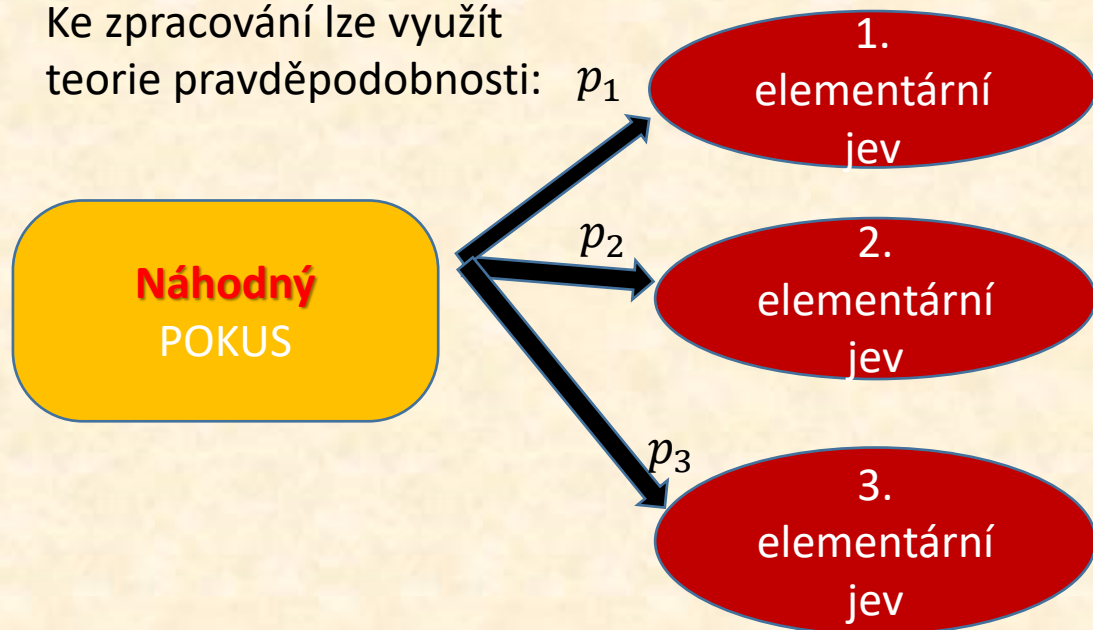

+ malé dítě

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Ke zpracování lze využít
teorie pravděpodobnosti:

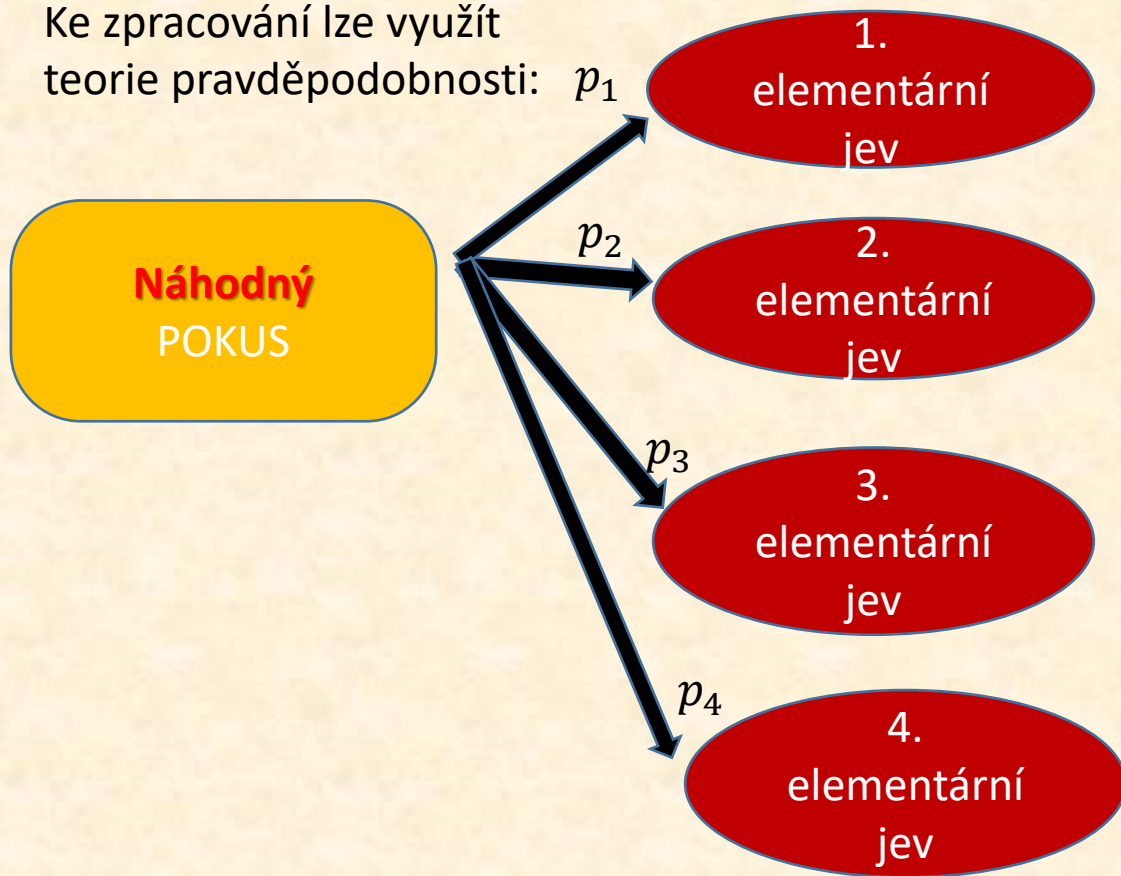

dohromady
 $p_1 + p_2 + p_3$
 $= 100\%$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

Ke zpracování lze využít
teorie pravděpodobnosti:

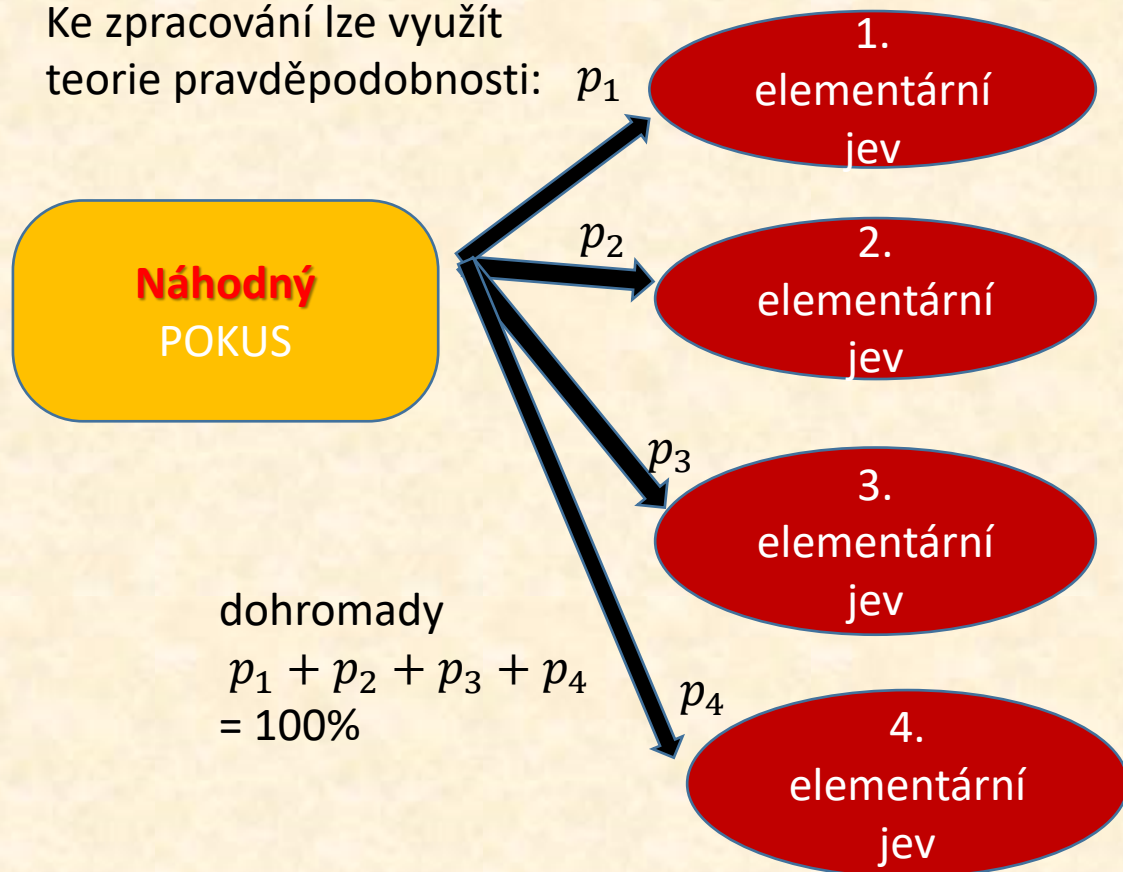

dohromady
 $p_1 + p_2 + p_3 + p_4 = 100\%$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Shrnutí některých informací z minulých hodin

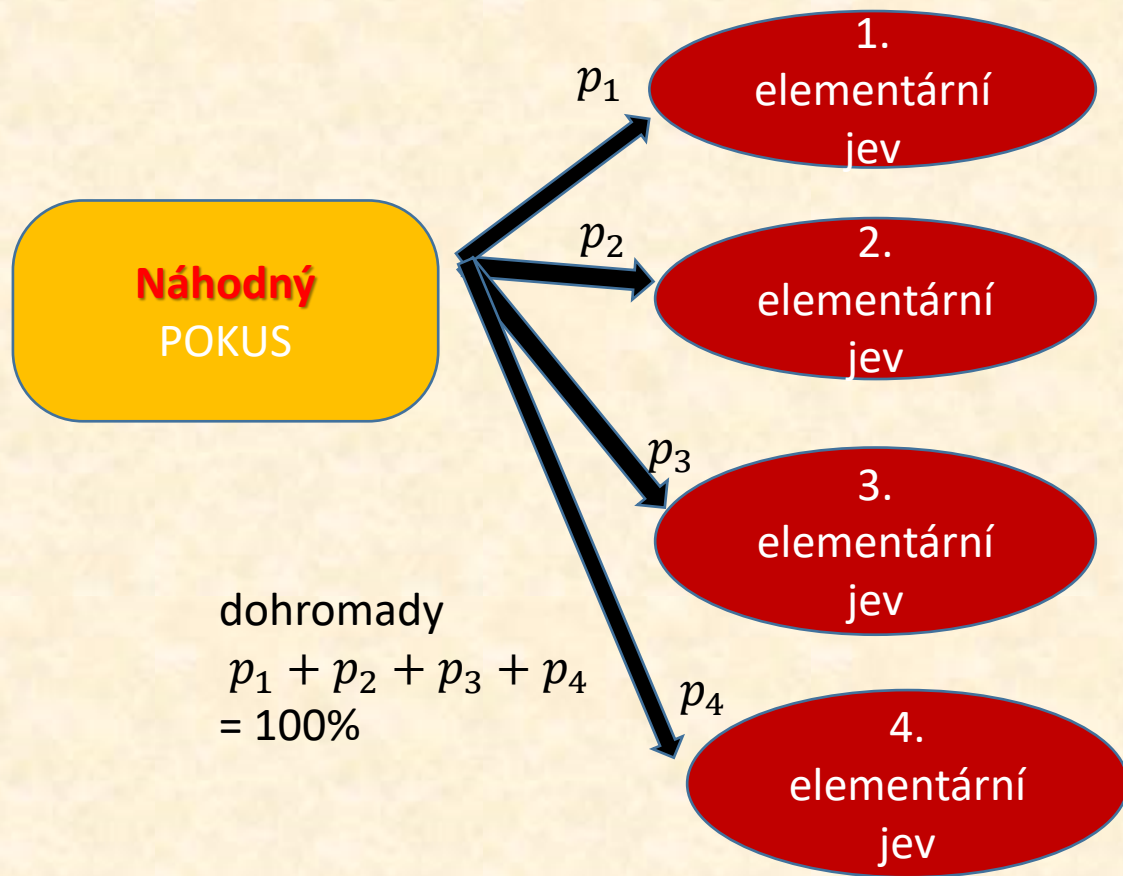
Ke zpracování lze využít
teorie pravděpodobnosti:

dohromady

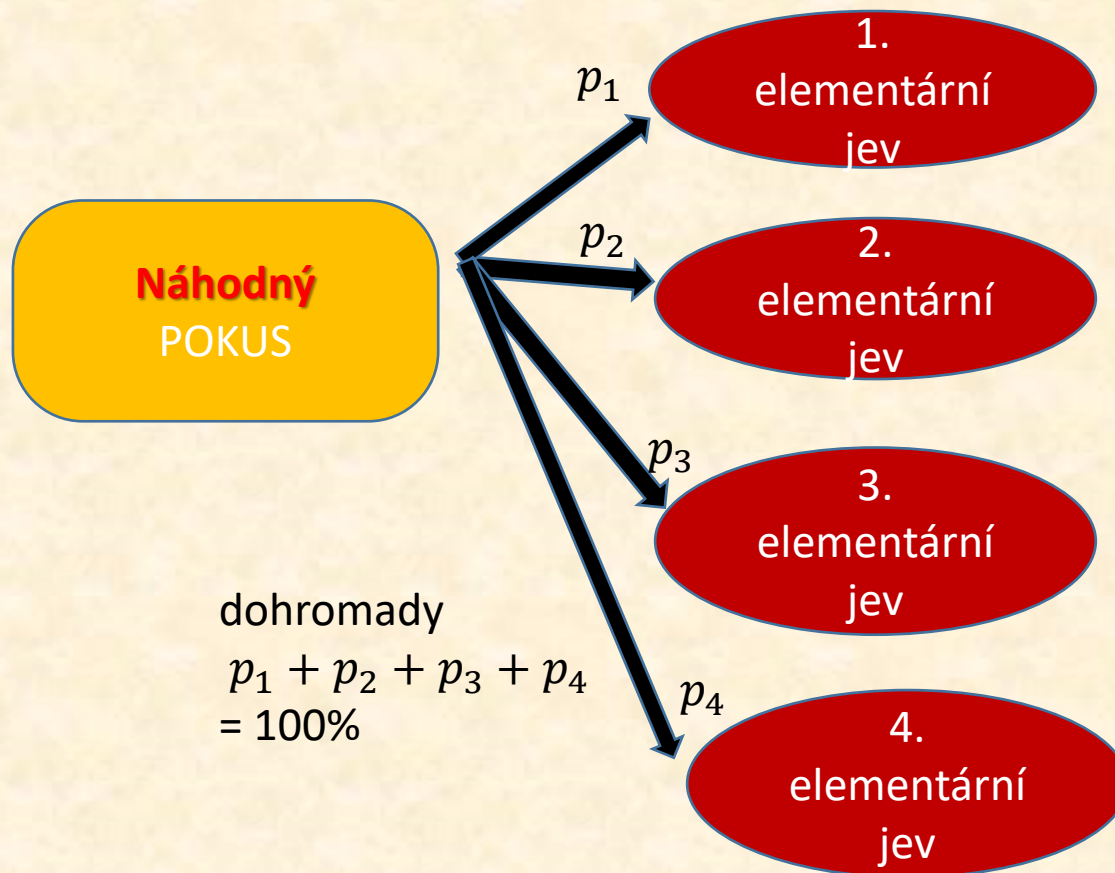
$$p_1 + p_2 + p_3 + p_4 = 100\%$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Základy statistiky: Náhodná veličina

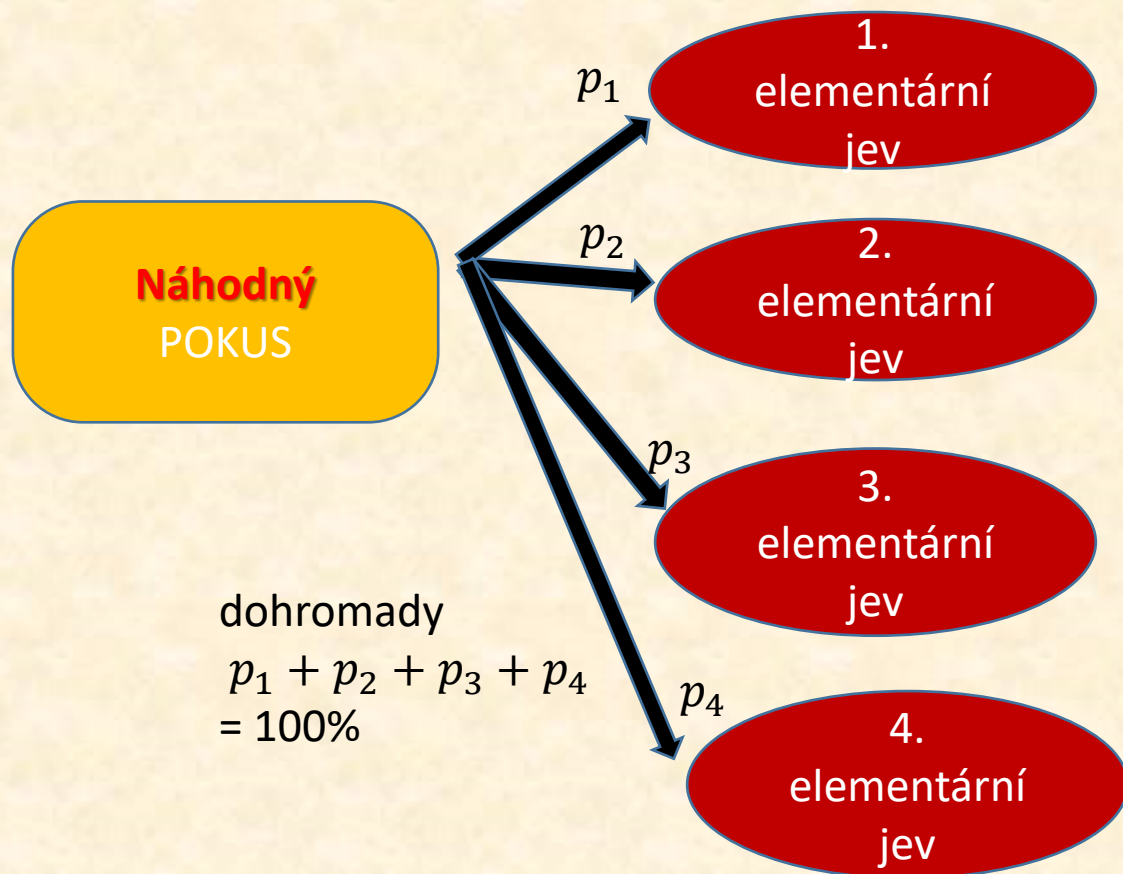
Co tedy je nebo dělá náhodná veličina?

Základy statistiky: Náhodná veličina

Co tedy je nebo dělá náhodná veličina?

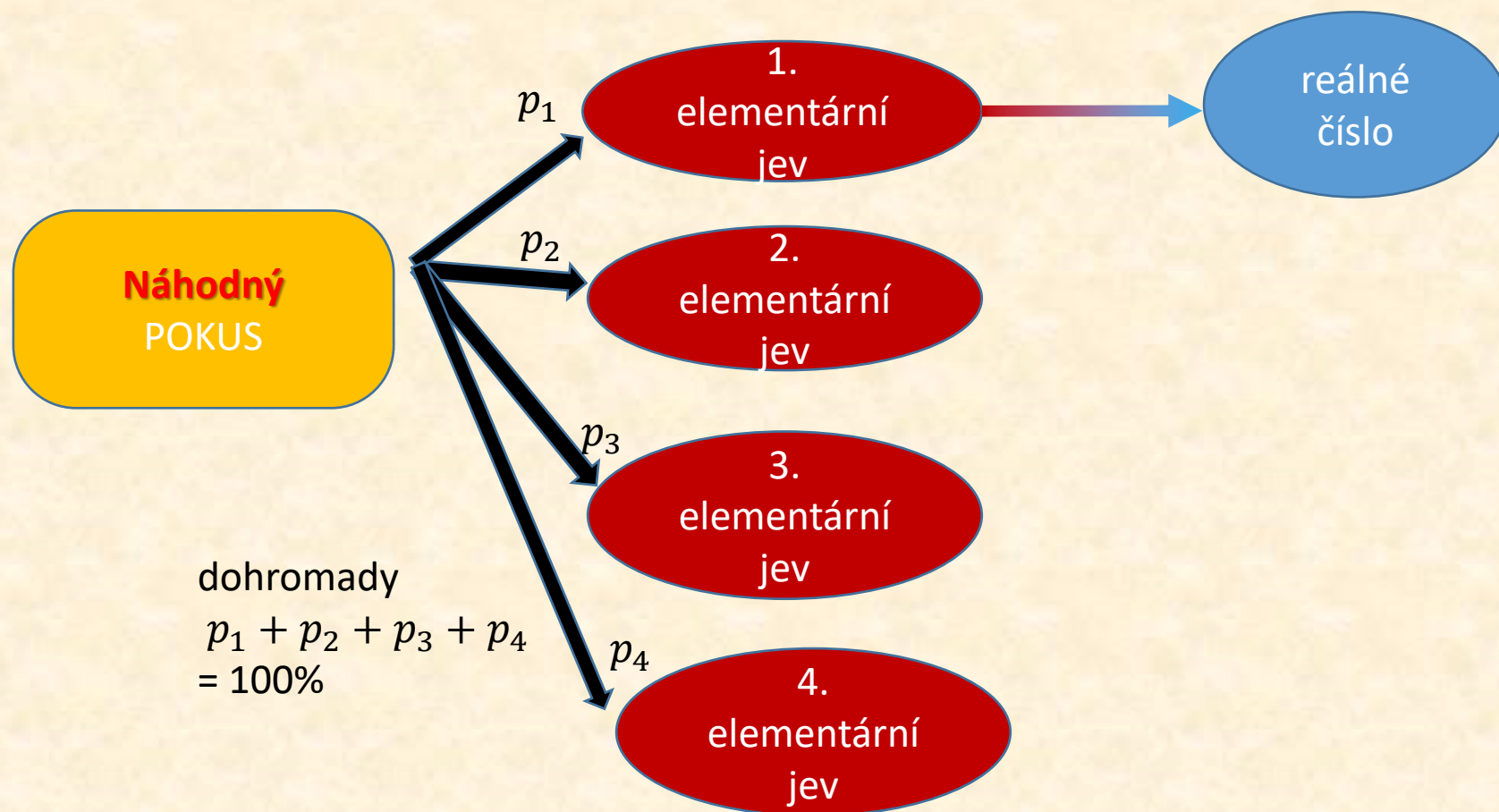
Přiřazuje elementárním jevům čísla

Základy statistiky: Náhodná veličina

Co tedy je nebo dělá náhodná veličina?

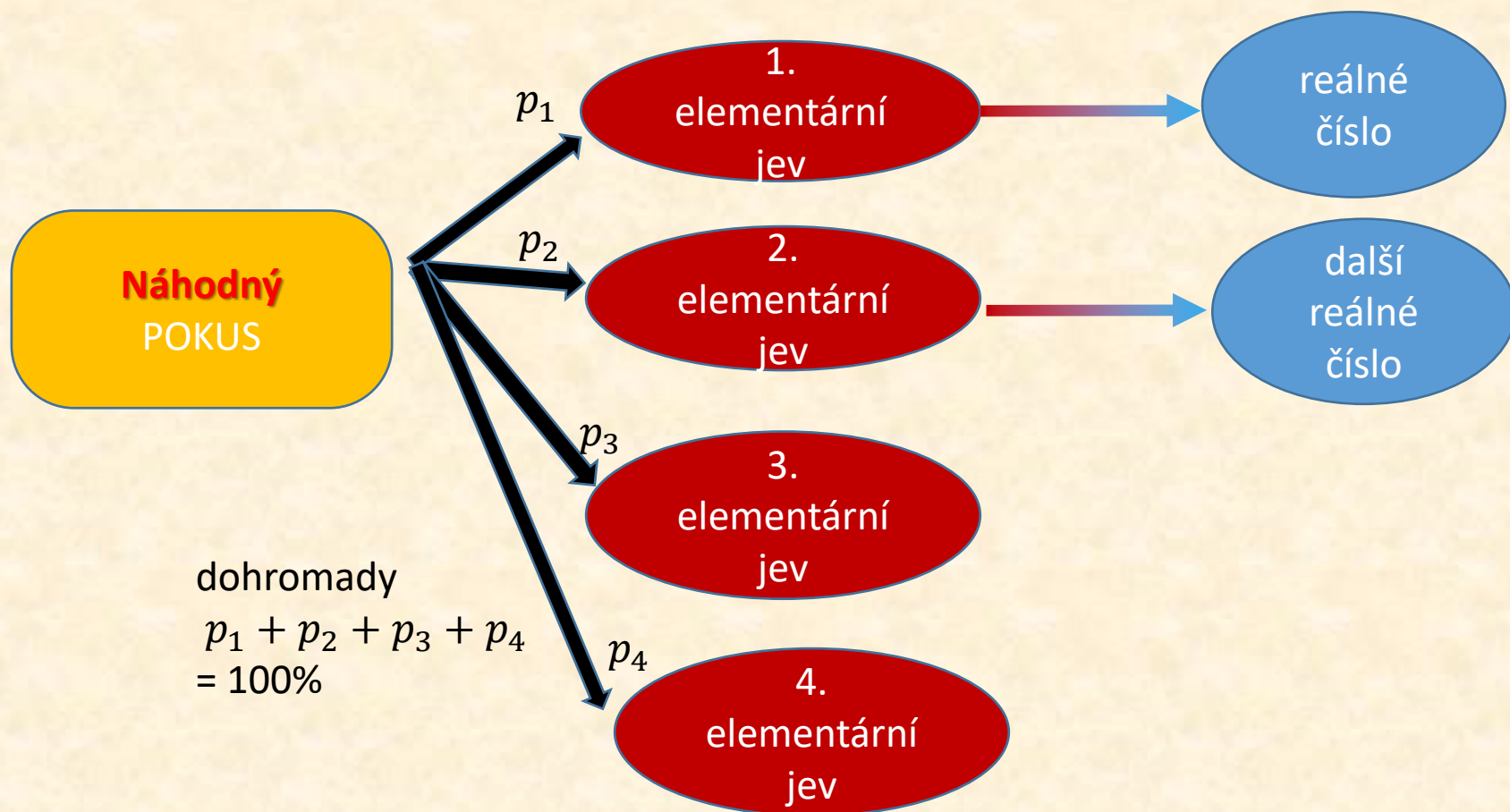
Přiřazuje elementárním jevům čísla

Základy statistiky: Náhodná veličina

Co tedy je nebo dělá náhodná veličina?

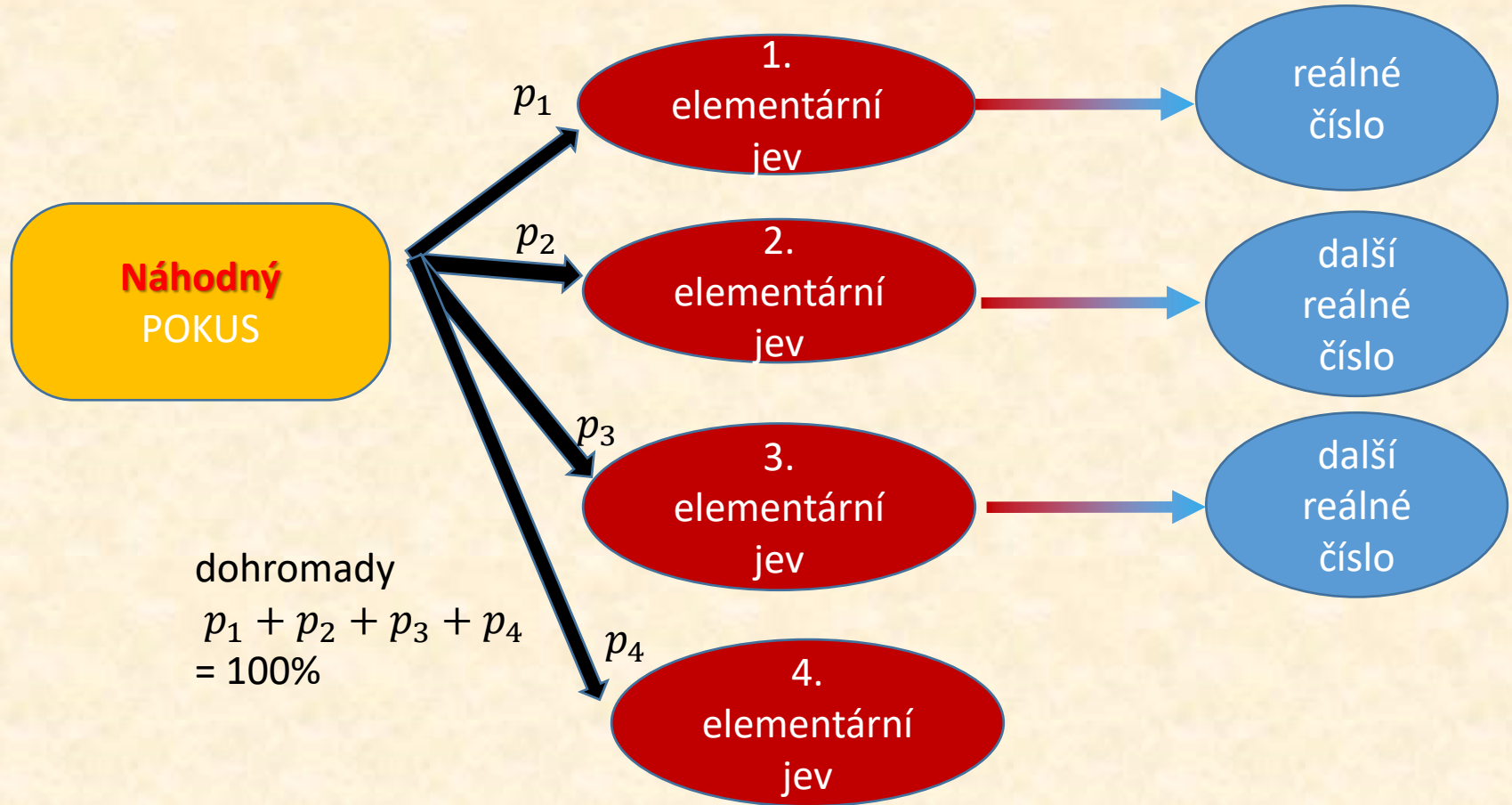
Přiřazuje elementárním jevům čísla

Základy statistiky: Náhodná veličina

Co tedy je nebo dělá náhodná veličina?

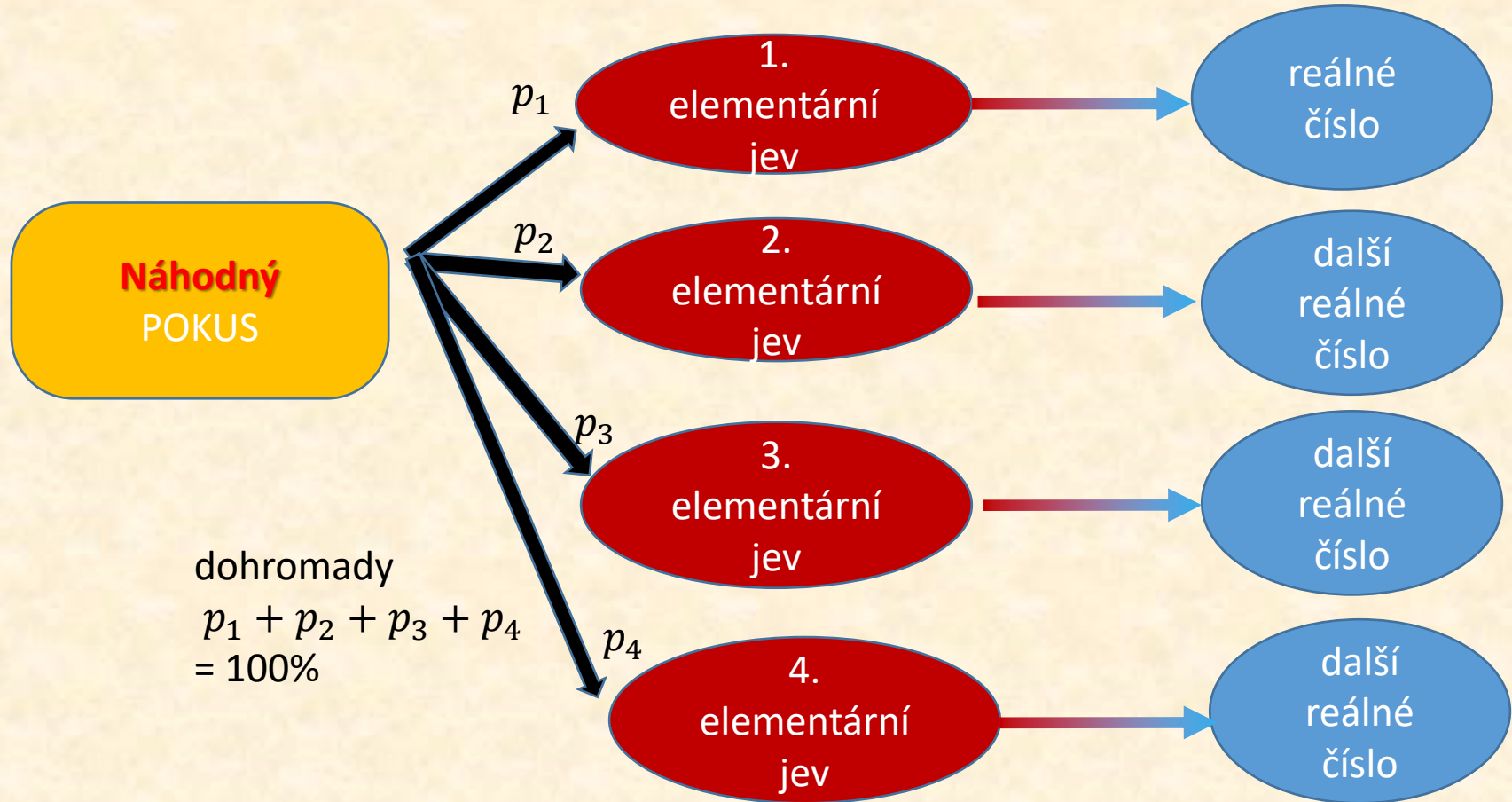
Přiřazuje elementárním jevům čísla

Základy statistiky: Náhodná veličina

Co tedy je nebo dělá náhodná veličina?

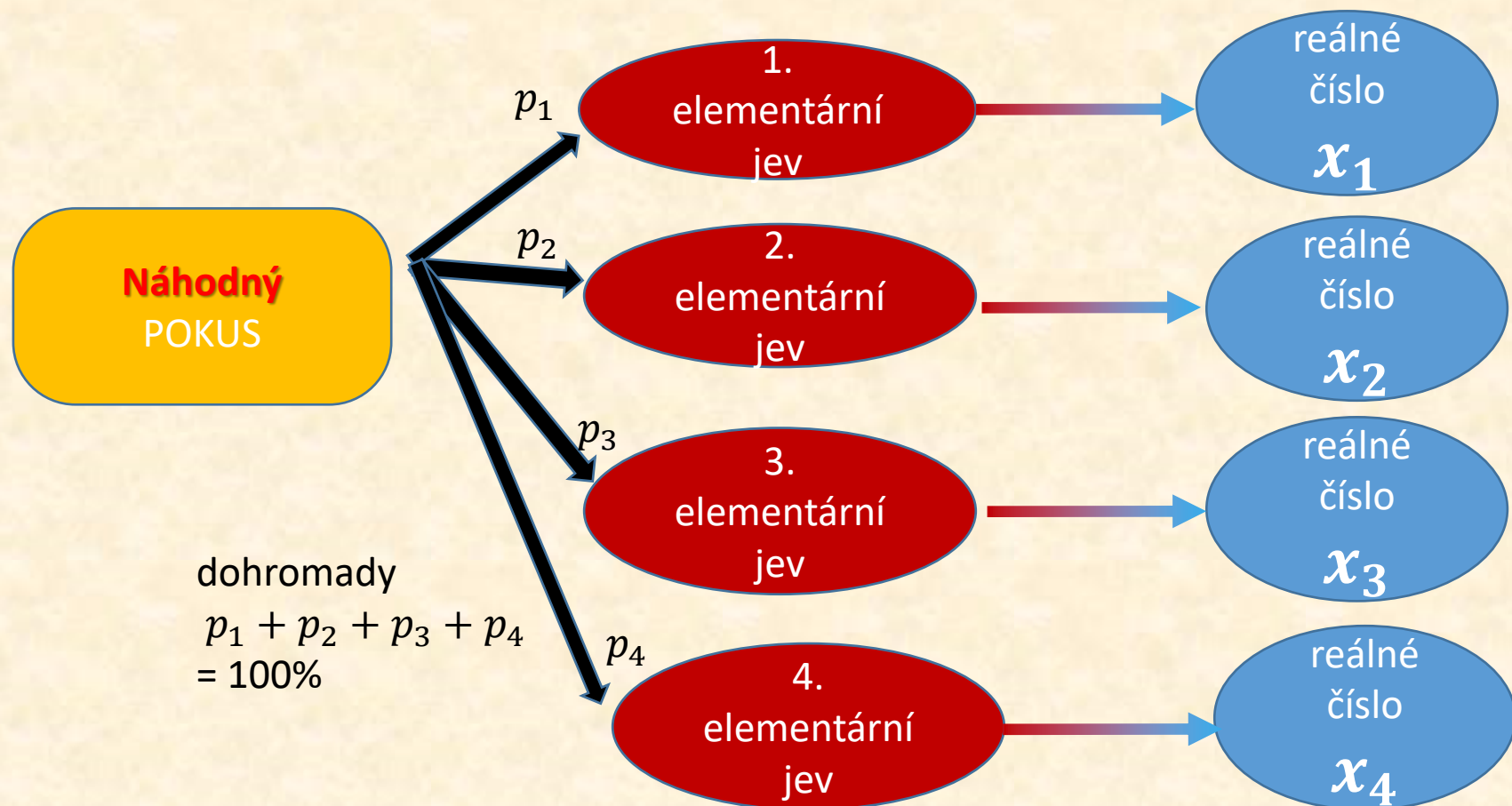
Přiřazuje elementárním jevům čísla

Základy statistiky: Náhodná veličina

Co tedy je nebo dělá náhodná veličina?

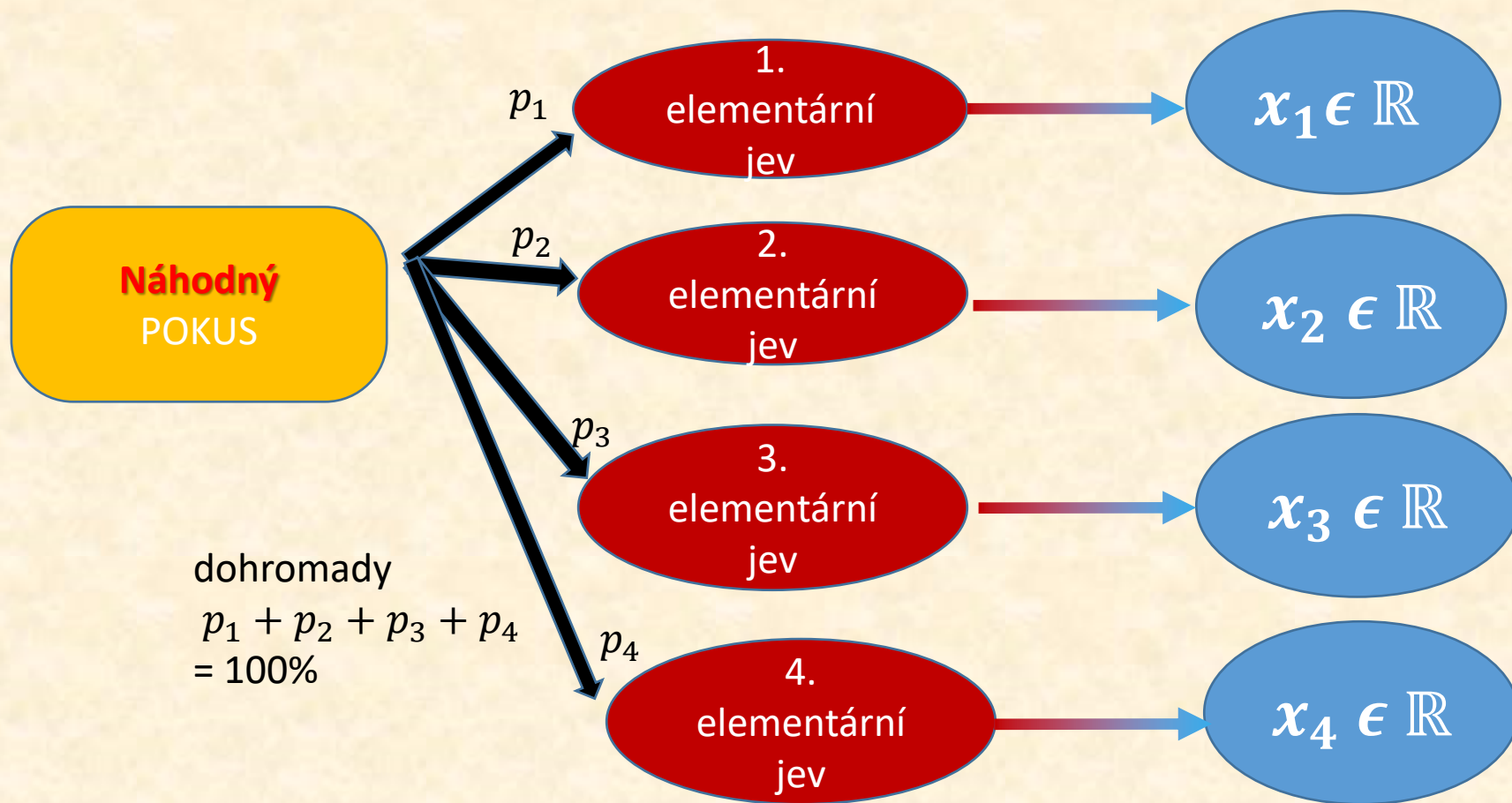
Přiřazuje elementárním jevům čísla

Základy statistiky: Náhodná veličina

Co tedy je nebo dělá náhodná veličina?

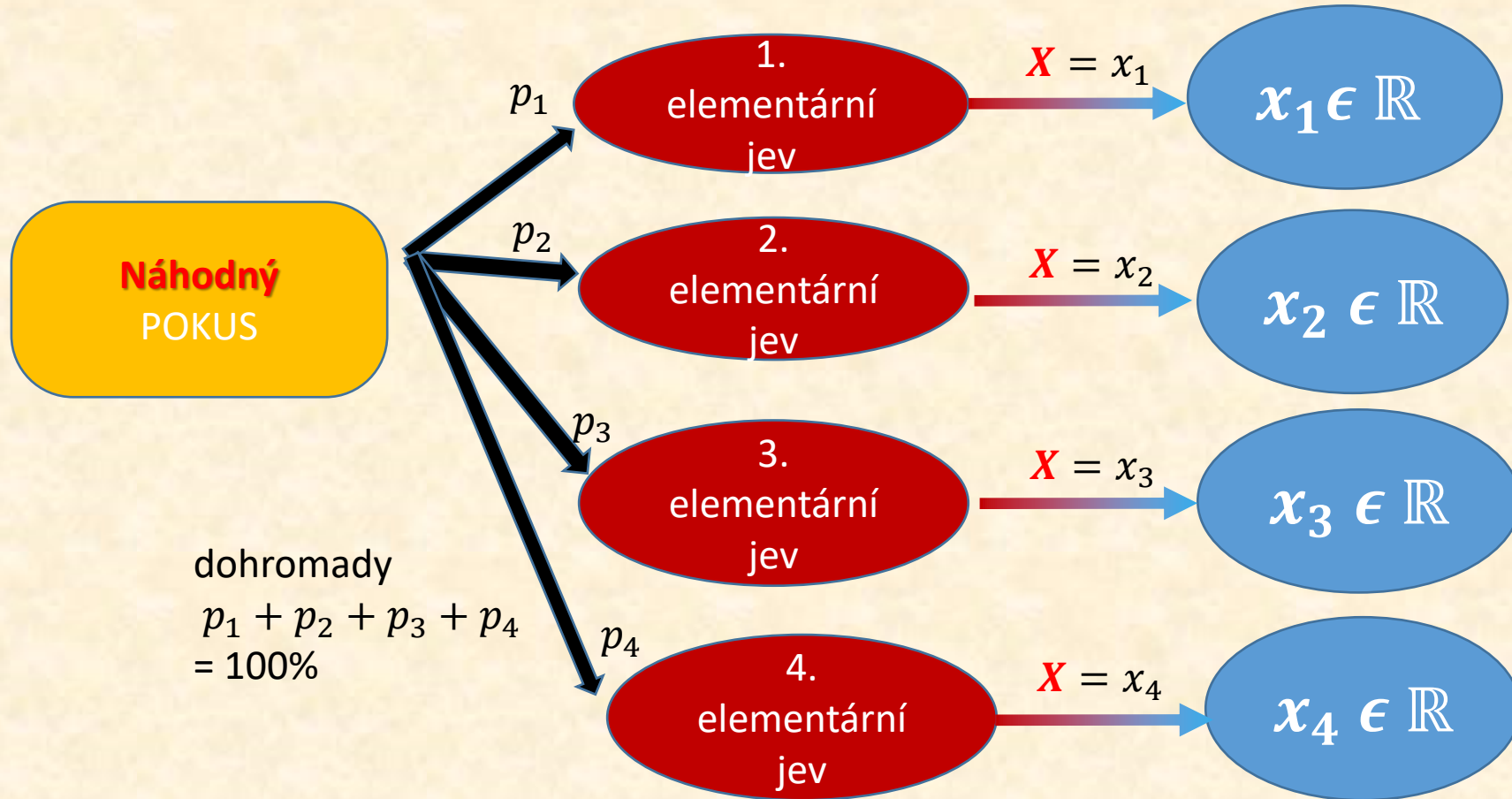
Přiřazuje elementárním jevům čísla

Základy statistiky: Náhodná veličina

Co tedy je nebo dělá náhodná veličina?

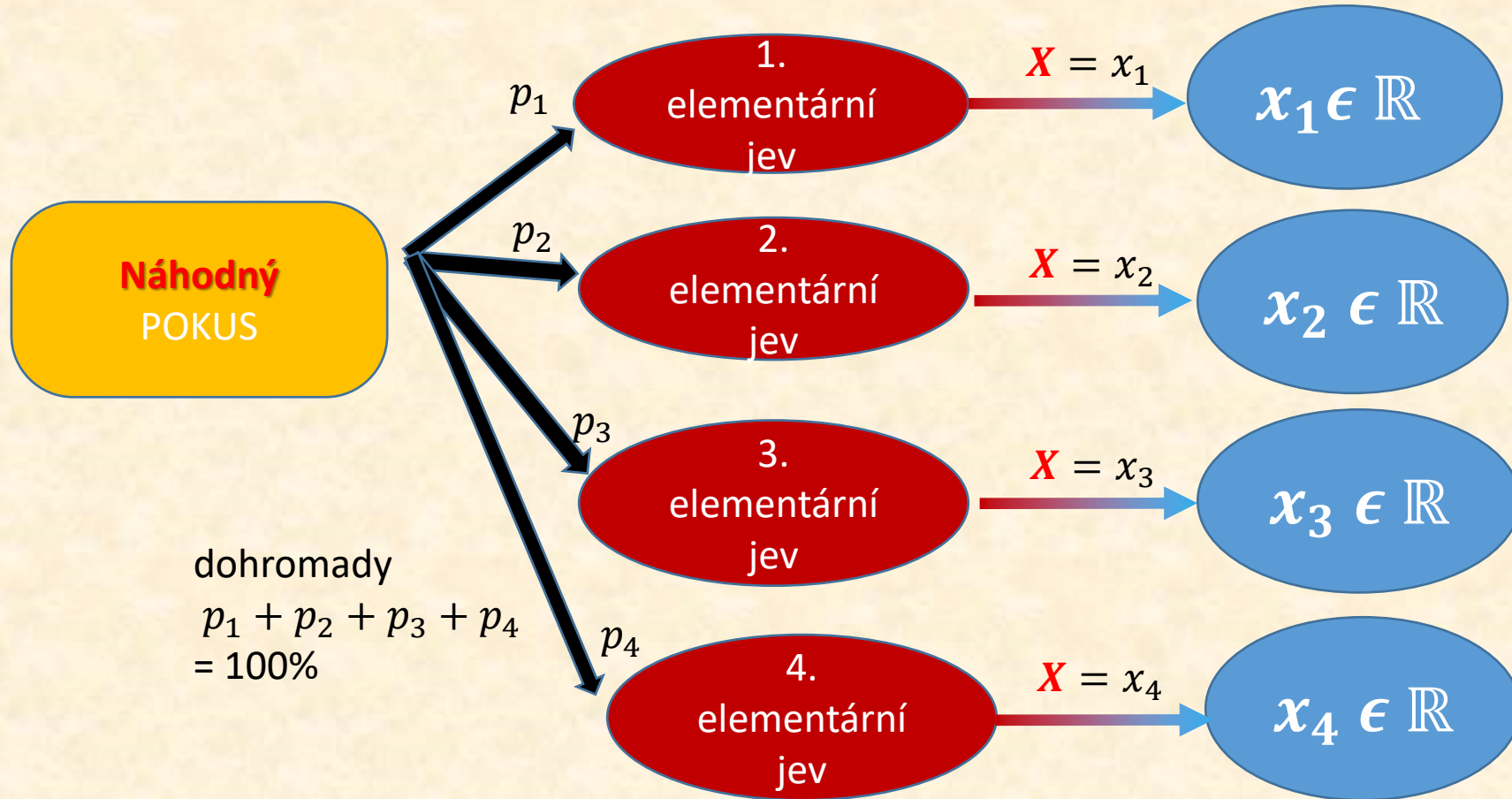
Přiřazuje elementárním jevům čísla

Základy statistiky: Náhodná veličina

Náhodná veličina X

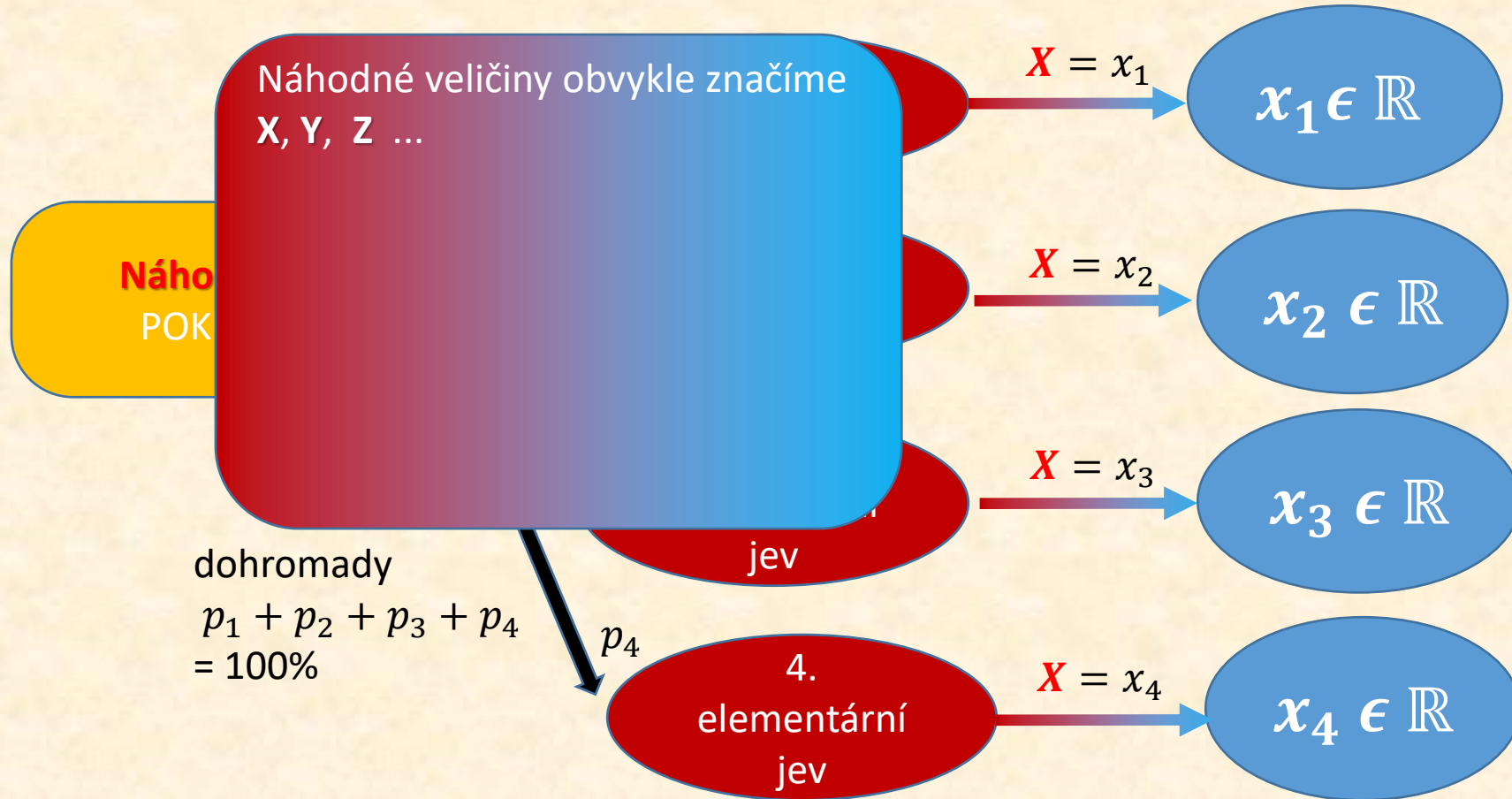
Přiřazuje elementárním jevům čísla

Základy statistiky: Náhodná veličina

Náhodná veličina X

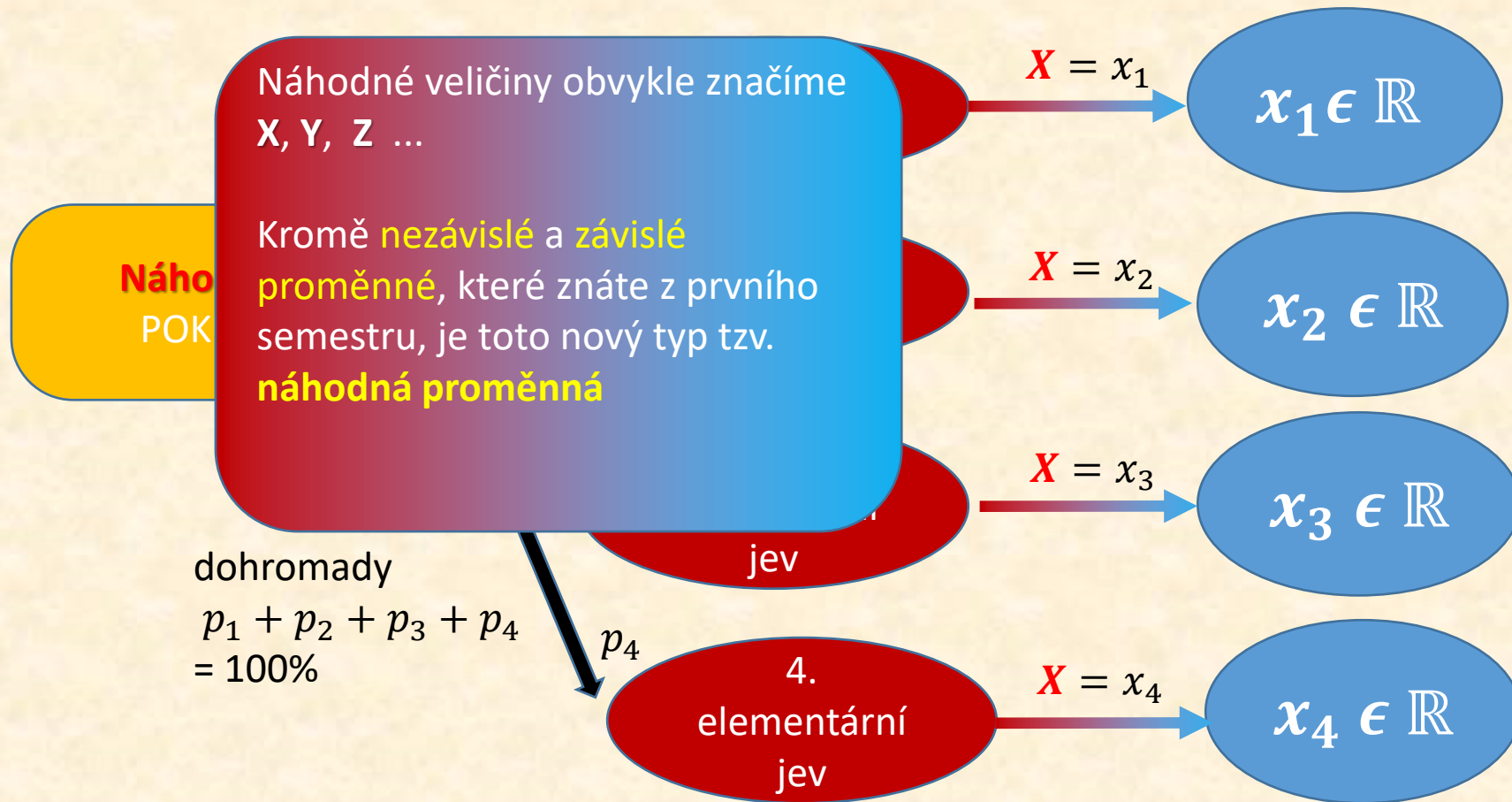
Přiřazuje elementárním jevům čísla

Základy statistiky: Náhodná veličina

Náhodná veličina X

Přiřazuje elementárním jevům čísla

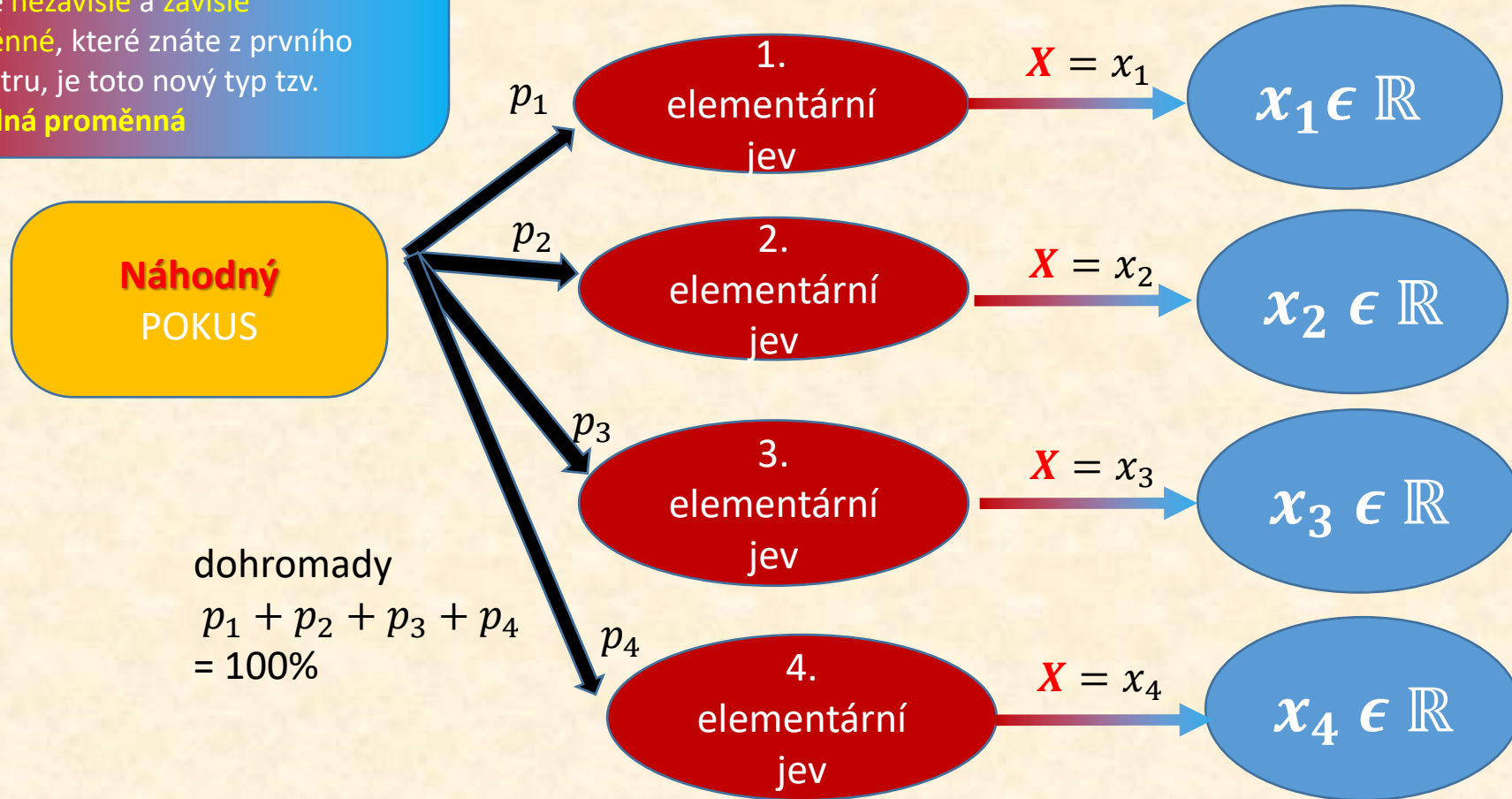

Základy statistiky: Náhodná veličina

Náhodné veličiny obvykle značíme X , Y , Z ...

Kromě **nezávislé** a **závislé** **proměnné**, které znáte z prvního semestru, je toto nový typ tzv. **náhodná proměnná**

Náhodná veličina X
Přiřazuje elementárním jevům čísla

Základy statistiky: Náhodná veličina

Jak zapíšeme fakt, že náhodná veličina nabude určité hodnoty s nějakou konkrétní hodnotou pravděpodobnosti?

Náhodné veličiny obvykle značíme X , Y , Z ...

Kromě **nezávislé** a **závislé** proměnné, které znáte z prvního semestru, je toto nový typ tzv. **náhodná proměnná**

Náhodný
POKUS

p_1

1.
elementární
jev

$X = x_1$

$x_1 \in \mathbb{R}$

p_2

2.
elementární
jev

$X = x_2$

$x_2 \in \mathbb{R}$

p_3

3.
elementární
jev

$X = x_3$

$x_3 \in \mathbb{R}$

p_4

4.
elementární
jev

$X = x_4$

$x_4 \in \mathbb{R}$

dohromady

$$p_1 + p_2 + p_3 + p_4 = 100\%$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Jak zapíšeme fakt, že náhodná veličina nabude určité hodnoty s nějakou konkrétní hodnotou pravděpodobnosti?

Náhodné veličiny obvykle značíme X , Y , Z ...

Kromě **nezávislé** a **závislé** proměnné, které znáte z prvního semestru, je toto nový typ tzv. **náhodná proměnná**

Náhodný
POKUS

p_1

1.
elementární
jev

$X = x_1$

$P(X = x_1)$
 $= p_1$

p_2

2.
elementární
jev

$X = x_2$

$P(X = x_2)$
 $= p_2$

p_3

3.
elementární
jev

$X = x_3$

$P(X = x_3)$
 $= p_3$

p_4

4.
elementární
jev

$X = x_4$

$P(X = x_4)$
 $= p_4$

dohromady

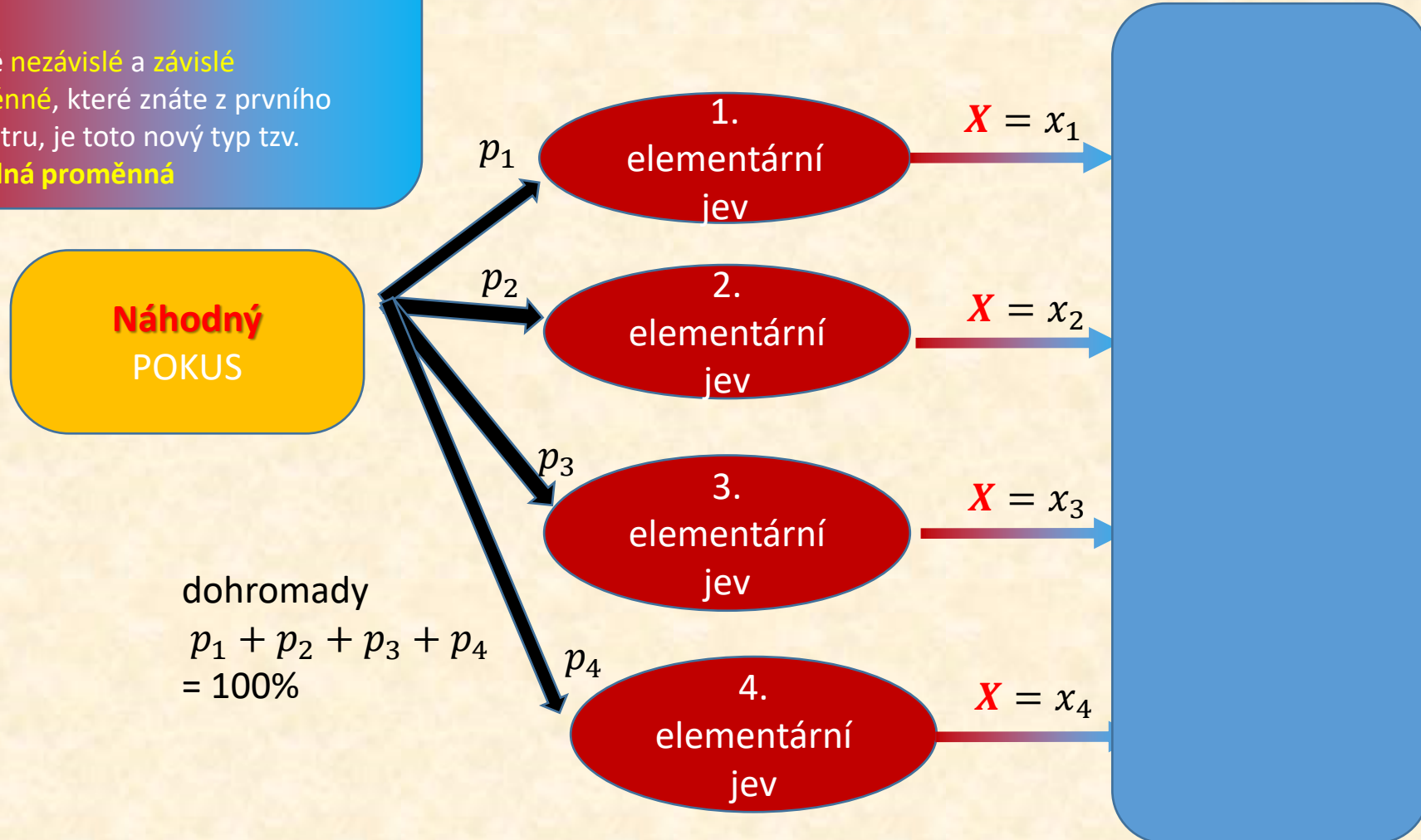
$$p_1 + p_2 + p_3 + p_4 = 100\%$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Náhodné veličiny obvykle značíme X , Y , Z ...

Kromě **nezávislé** a **závislé** **proměnné**, které znáte z prvního semestru, je toto nový typ tzv. **náhodná proměnná**

To už si zaslouží nějak pojmenovat:

Základy statistiky: Náhodná veličina

Náhodné veličiny obvykle značíme X , Y , Z ...

Kromě **nezávislé** a **závislé** proměnné, které znáte z prvního semestru, je toto nový typ tzv. **náhodná proměnná**

Náhodný
POKUS

dohromady

$$p_1 + p_2 + p_3 + p_4 = 100\%$$

p_1

1.
elementární
jev

$$X = x_1$$

p_2

2.
elementární
jev

$$X = x_2$$

p_3

3.
elementární
jev

$$X = x_3$$

p_4

4.
elementární
jev

$$X = x_4$$

**Pravděpodobnostní
funkce**

Základy statistiky: Náhodná veličina

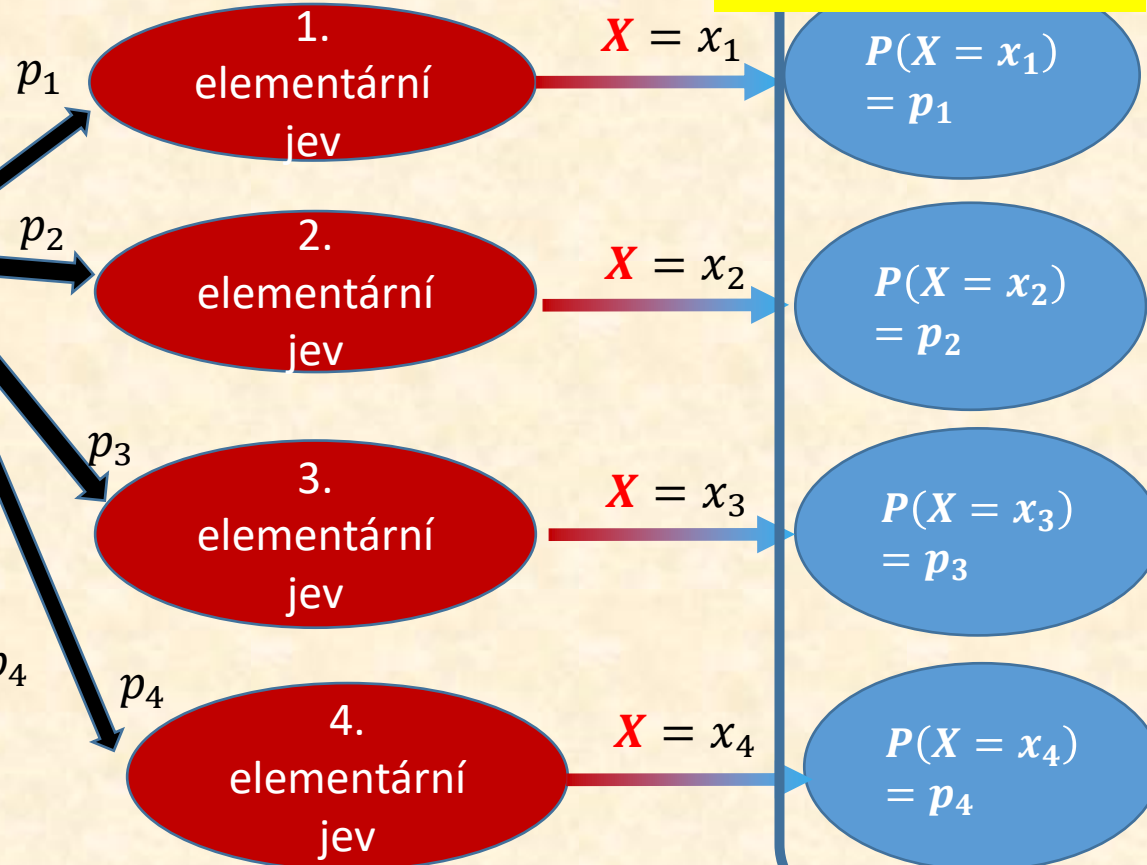
Náhodné veličiny obvykle značíme X , Y , Z ...

Kromě **nezávislé** a **závislé** **proměnné**, které znáte z prvního semestru, je toto nový typ tzv. **náhodná proměnná**

Náhodný
POKUS

dohromady

$$p_1 + p_2 + p_3 + p_4 = 100\%$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

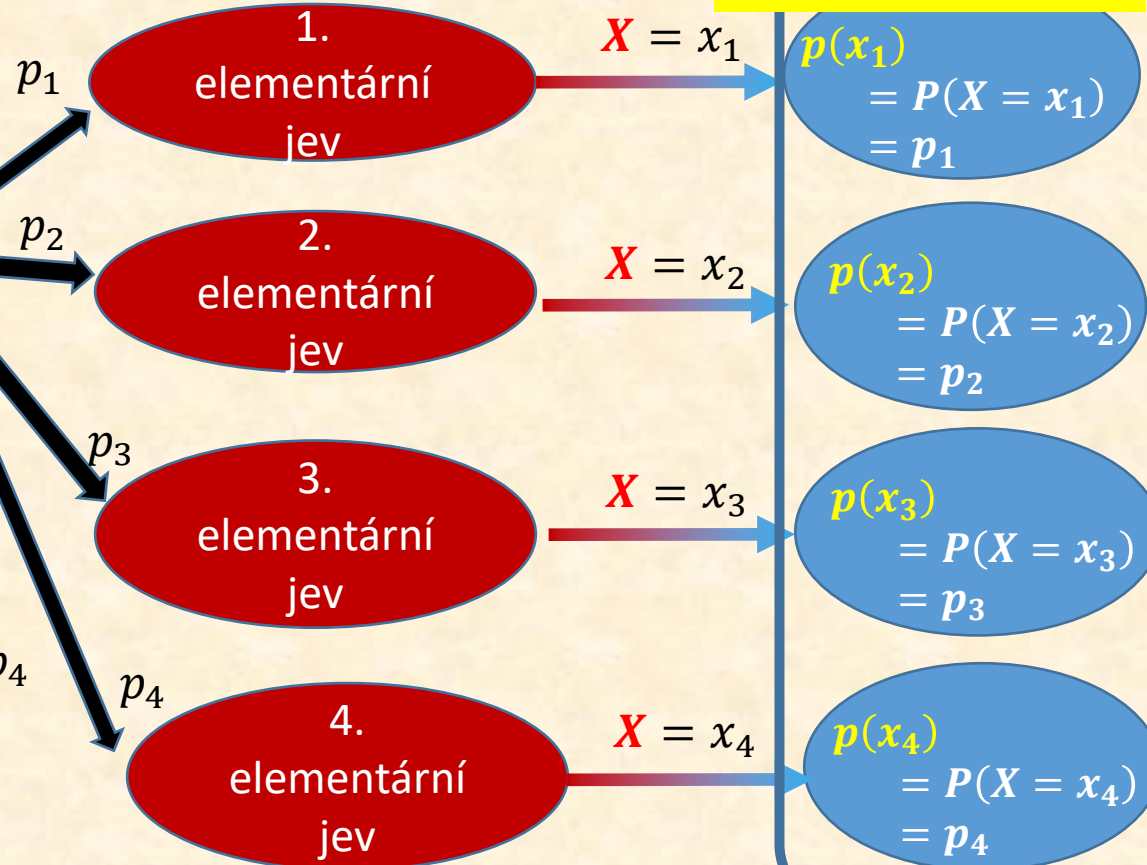
Náhodné veličiny obvykle značíme X , Y , Z ...

Kromě **nezávislé** a **závislé** proměnné, které znáte z prvního semestru, je toto nový typ tzv. **náhodná proměnná**

Náhodný
POKUS

dohromady

$$p_1 + p_2 + p_3 + p_4 = 100\%$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Náhodné veličiny obvykle značíme X , Y , Z ...

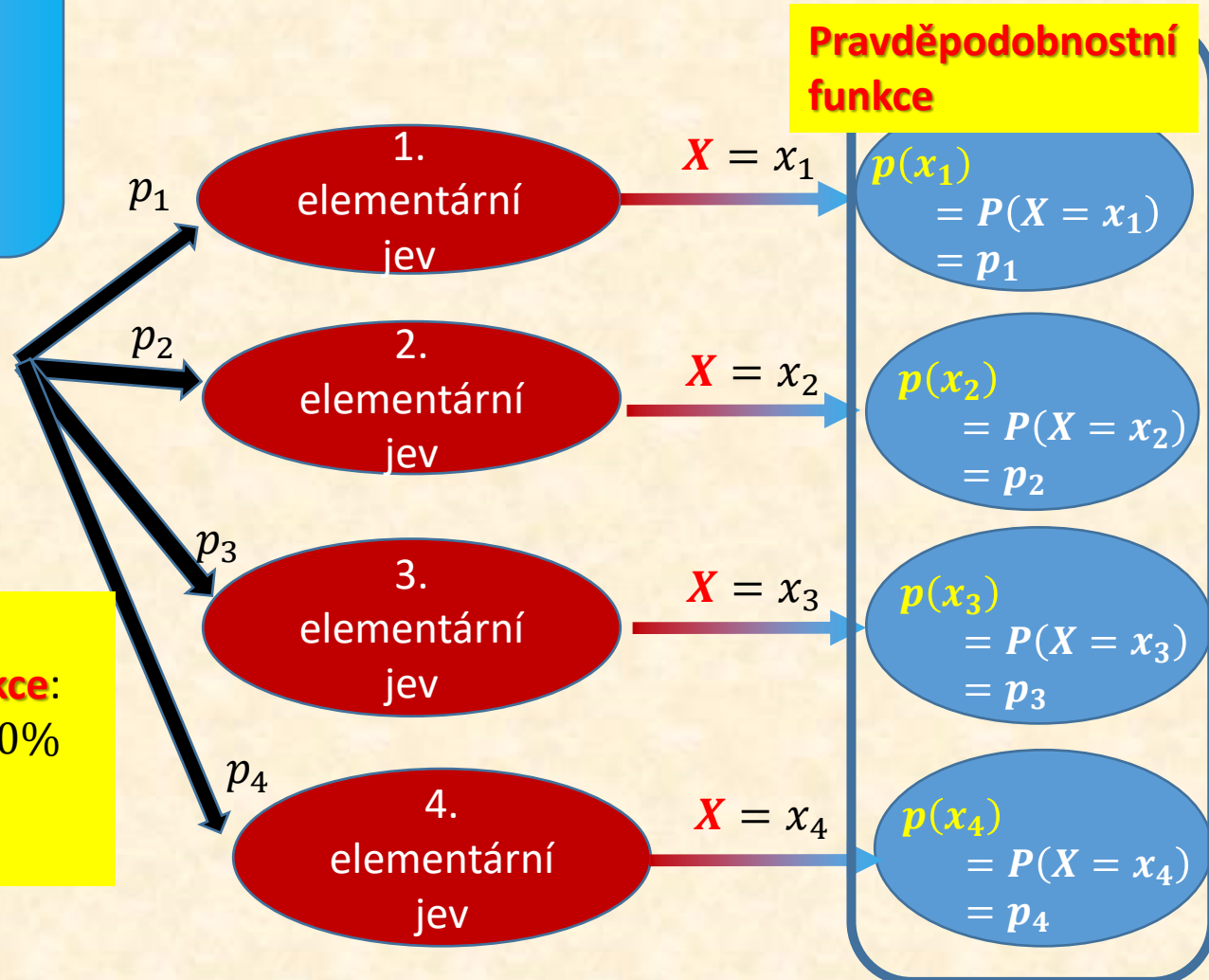
Kromě **nezávislé** a **závislé** proměnné, které znáte z prvního semestru, je toto nový typ tzv. **náhodná proměnná**

Náhodný
POKUS

Vlastnosti

pravděpodobnostní funkce:

$$p_1 + p_2 + p_3 + p_4 = 100\%$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Náhodné veličiny obvykle značíme X , Y , Z ...

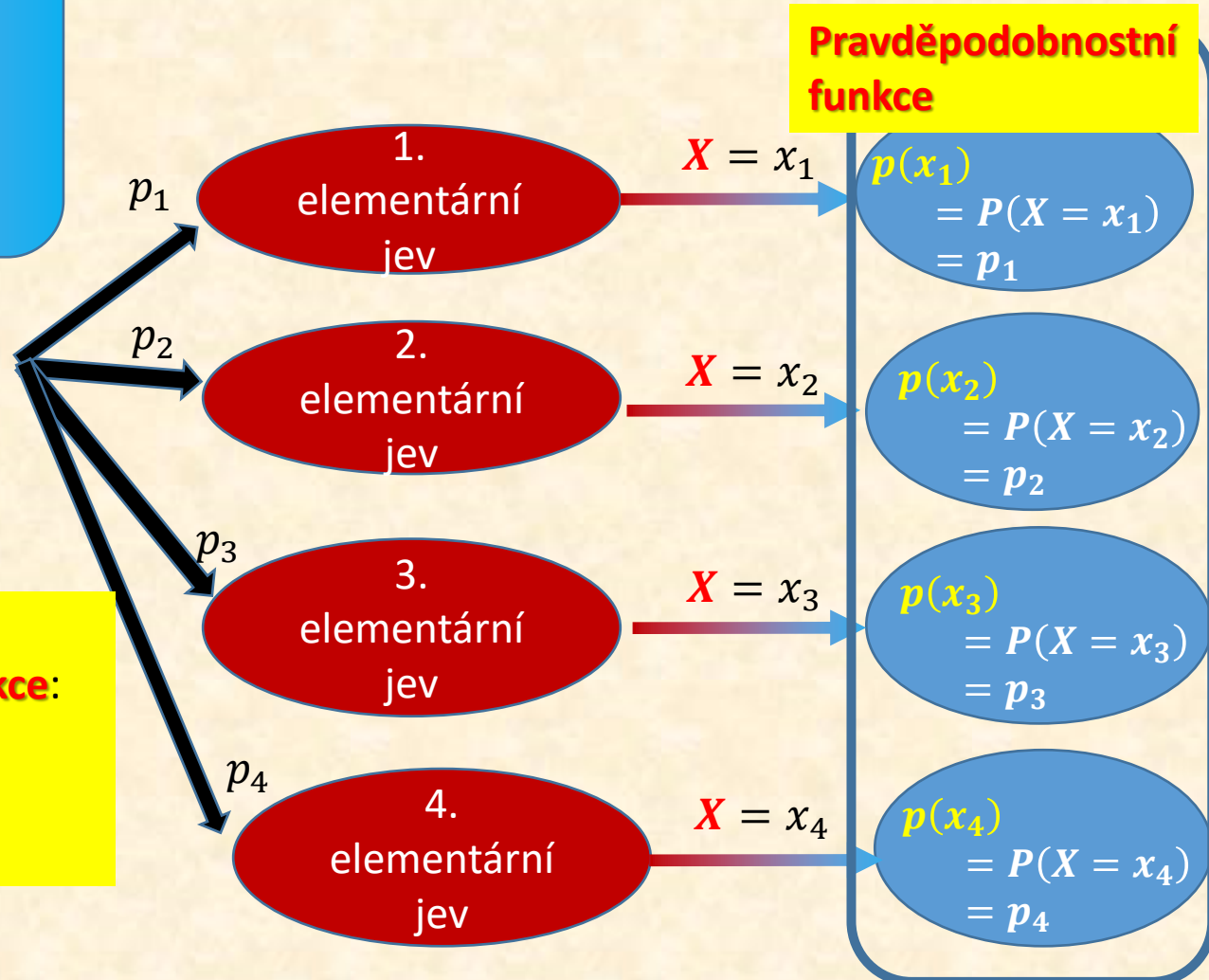
Kromě **nezávislé** a **závislé** proměnné, které znáte z prvního semestru, je toto nový typ tzv. **náhodná proměnná**

Náhodný
POKUS

Vlastnosti

pravděpodobnostní funkce:

$$\sum p_i = 100\%$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Náhodné veličiny obvykle značíme X , Y , Z ...

Kromě **nezávislé** a **závislé** **proměnné**, které znáte z prvního semestru, je toto nový typ tzv. **náhodná proměnná**

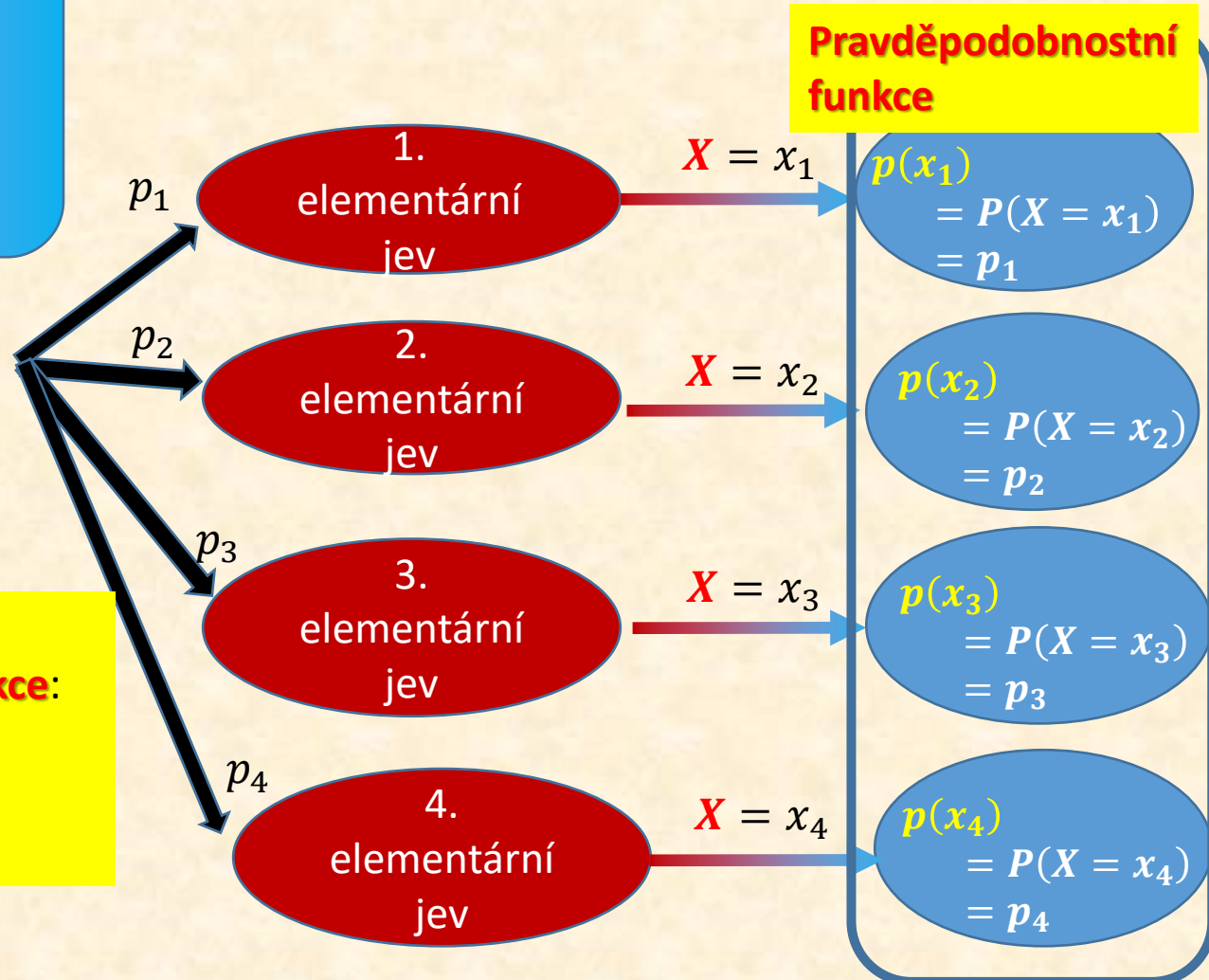
Náhodný
POKUS

Vlastnosti

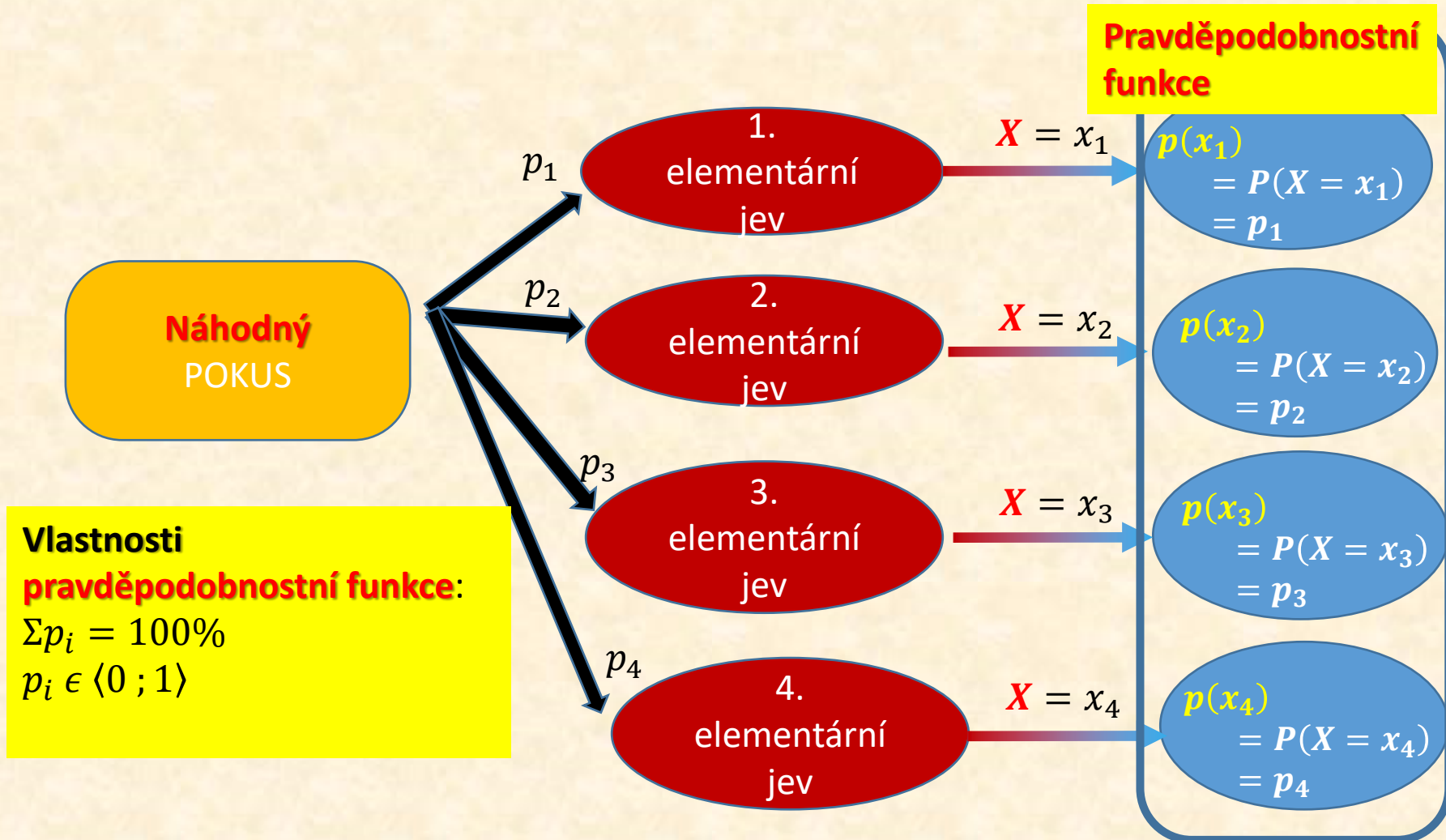
pravděpodobnostní funkce:

$$\sum p_i = 100\%$$

$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$

$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

**Náhodný
POKUS**

p_1

1.
elementární
jev

$$X = x_1$$

Pravděpodobnostní funkce

$$p(x_1) \\ = P(X = x_1) \\ = p_1$$

p_2

2.
elementární
jev

$$X = x_2$$

$$p(x_2) \\ = P(X = x_2) \\ = p_2$$

p_3

3.
elementární
jev

$$X = x_3$$

$$p(x_3) \\ = P(X = x_3) \\ = p_3$$

p_4

4.
elementární
jev

$$X = x_4$$

$$p(x_4) \\ = P(X = x_4) \\ = p_4$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

Náhodný
POKUS

p_1

1.
elementární
jev

p_2

2.
elementární
jev

p_3

3.
elementární
jev

p_4

4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1)$$
$$= P(X = x_1)$$
$$= p_1$$

$$p(x_2)$$
$$= P(X = x_2)$$
$$= p_2$$

$$p(x_3)$$
$$= P(X = x_3)$$
$$= p_3$$

$$p(x_4)$$
$$= P(X = x_4)$$
$$= p_4$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

Náhodný
POKUS

p_1

1.
elementární
jev

p_2

2.
elementární
jev

p_3

3.
elementární
jev

p_4

4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1)$$
$$= P(X = x_1)$$
$$= p_1$$

$$p(x_2)$$
$$= P(X = x_2)$$
$$= p_2$$

$$p(x_3)$$
$$= P(X = x_3)$$
$$= p_3$$

$$p(x_4)$$
$$= P(X = x_4)$$
$$= p_4$$

Distribuční funkce

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

Náhodný
POKUS

p_1

1.
elementární
jev

p_2

2.
elementární
jev

p_3

3.
elementární
jev

p_4

4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1)$$
$$= P(X = x_1)$$
$$= p_1$$

$$p(x_2)$$
$$= P(X = x_2)$$
$$= p_2$$

$$p(x_3)$$
$$= P(X = x_3)$$
$$= p_3$$

$$p(x_4)$$
$$= P(X = x_4)$$
$$= p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

Náhodný
POKUS

p_1

1.
elementární
jev

p_2

2.
elementární
jev

p_3

3.
elementární
jev

p_4

4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1)$$
$$= P(X = x_1)$$
$$= p_1$$

$$p(x_2)$$
$$= P(X = x_2)$$
$$= p_2$$

$$p(x_3)$$
$$= P(X = x_3)$$
$$= p_3$$

$$p(x_4)$$
$$= P(X = x_4)$$
$$= p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1)$$
$$= P(X \leq x_1)$$
$$= p_1$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

Náhodný
POKUS

p_1
1.
elementární
jev

p_2
2.
elementární
jev

p_3
3.
elementární
jev

p_4
4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1) = P(X = x_1) = p_1$$

$$p(x_2) = P(X = x_2) = p_2$$

$$p(x_3) = P(X = x_3) = p_3$$

$$p(x_4) = P(X = x_4) = p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1) = P(X \leq x_1) = p_1$$

$$F(x_2) = P(X \leq x_2) = p_1 + p_2$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

Náhodný
POKUS

p_1

1.
elementární
jev

p_2

2.
elementární
jev

p_3

3.
elementární
jev

p_4

4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1)$$
$$= P(X = x_1)$$
$$= p_1$$

$$p(x_2)$$
$$= P(X = x_2)$$
$$= p_2$$

$$p(x_3)$$
$$= P(X = x_3)$$
$$= p_3$$

$$p(x_4)$$
$$= P(X = x_4)$$
$$= p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1)$$
$$= P(X \leq x_1)$$
$$= p_1$$

$$F(x_2)$$
$$= P(X \leq x_2)$$
$$= p_1 + p_2$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

Náhodný
POKUS

p_1

1.
elementární
jev

p_2

2.
elementární
jev

p_3

3.
elementární
jev

p_4

4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1)$$
$$= P(X = x_1)$$
$$= p_1$$

$$p(x_2)$$
$$= P(X = x_2)$$
$$= p_2$$

$$p(x_3)$$
$$= P(X = x_3)$$
$$= p_3$$

$$p(x_4)$$
$$= P(X = x_4)$$
$$= p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1)$$
$$= P(X \leq x_1)$$
$$= p_1$$

$$F(x_2)$$
$$= P(X \leq x_2)$$
$$= p_1 + p_2$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

Náhodný
POKUS

p_1
1.
elementární
jev

p_2
2.
elementární
jev

p_3
3.
elementární
jev

p_4
4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1)$$
$$= P(X = x_1)$$
$$= p_1$$

$$p(x_2)$$
$$= P(X = x_2)$$
$$= p_2$$

$$p(x_3)$$
$$= P(X = x_3)$$
$$= p_3$$

$$p(x_4)$$
$$= P(X = x_4)$$
$$= p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1)$$
$$= P(X \leq x_1)$$
$$= p_1$$

$$F(x_2)$$
$$= P(X \leq x_2)$$
$$= p_1 + p_2$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

Náhodný
POKUS

p_1

1.
elementární
jev

p_2

2.
elementární
jev

p_3

3.
elementární
jev

p_4

4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1)$$
$$= P(X = x_1)$$
$$= p_1$$

$$p(x_2)$$
$$= P(X = x_2)$$
$$= p_2$$

$$p(x_3)$$
$$= P(X = x_3)$$
$$= p_3$$

$$p(x_4)$$
$$= P(X = x_4)$$
$$= p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1)$$
$$= P(X \leq x_1)$$
$$= p_1$$

$$F(x_2)$$
$$= P(X \leq x_2)$$
$$= p_1 + p_2$$

$$F(x_3)$$
$$= P(X \leq x_3)$$
$$= p_1 + p_2 + p_3$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

Náhodný
POKUS

p_1
1.
elementární
jev

p_2
2.
elementární
jev

p_3
3.
elementární
jev

p_4
4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1) = P(X = x_1) = p_1$$

$$p(x_2) = P(X = x_2) = p_2$$

$$p(x_3) = P(X = x_3) = p_3$$

$$p(x_4) = P(X = x_4) = p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1) = P(X \leq x_1) = p_1$$

$$F(x_2) = P(X \leq x_2) = p_1 + p_2$$

$$F(x_3) = P(X \leq x_3) = p_1 + p_2 + p_3$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

Náhodný
POKUS

p_1

1.
elementární
jev

p_2

2.
elementární
jev

p_3

3.
elementární
jev

p_4

4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1)$$
$$= P(X = x_1)$$
$$= p_1$$

$$p(x_2)$$
$$= P(X = x_2)$$
$$= p_2$$

$$p(x_3)$$
$$= P(X = x_3)$$
$$= p_3$$

$$p(x_4)$$
$$= P(X = x_4)$$
$$= p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1)$$
$$= P(X \leq x_1)$$
$$= p_1$$

$$F(x_2)$$
$$= P(X \leq x_2)$$
$$= p_1 + p_2$$

$$F(x_3)$$
$$= P(X \leq x_3)$$
$$= p_1 + p_2 + p_3$$

$$F(x_4)$$
$$= P(X \leq x_4)$$
$$= p_1 + p_2 + p_3 + p_4$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

**Náhodný
POKUS**

p_1

1.
elementární
jev

p_2

2.
elementární
jev

p_3

3.
elementární
jev

p_4

4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1)$$
$$= P(X = x_1)$$
$$= p_1$$

$$p(x_2)$$
$$= P(X = x_2)$$
$$= p_2$$

$$p(x_3)$$
$$= P(X = x_3)$$
$$= p_3$$

$$p(x_4)$$
$$= P(X = x_4)$$
$$= p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1)$$
$$= P(X \leq x_1)$$
$$= p_1$$

$$F(x_2)$$
$$= P(X \leq x_2)$$
$$= p_1 + p_2$$

$$F(x_3)$$
$$= P(X \leq x_3)$$
$$= p_1 + p_2 + p_3$$

$$F(x_4)$$
$$= P(X \leq x_4)$$
$$= p_1 + p_2 + p_3 + p_4$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0; 1 \rangle$$

**Náhodný
POKUS**

1.
elementární
jev

2.
elementární
jev

3.
elementární
jev

4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1) = P(X = x_1) = p_1$$

$$p(x_2) = P(X = x_2) = p_2$$

$$p(x_3) = P(X = x_3) = p_3$$

$$p(x_4) = P(X = x_4) = p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1) = P(X \leq x_1) = p_1$$

$$F(x_2) = P(X \leq x_2) = p_1 + p_2$$

$$F(x_3) = P(X \leq x_3) = p_1 + p_2 + p_3$$

$$F(x_4) = P(X \leq x_4) = 1$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

Náhodný
POKUS

p_1

1.
elementární
jev

p_2

2.
elementární
jev

p_3

3.
elementární
jev

p_4

4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1)$$
$$= P(X = x_1)$$
$$= p_1$$

$$p(x_2)$$
$$= P(X = x_2)$$
$$= p_2$$

$$p(x_3)$$
$$= P(X = x_3)$$
$$= p_3$$

$$p(x_4)$$
$$= P(X = x_4)$$
$$= p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1)$$
$$= P(X \leq x_1)$$
$$= p_1$$

$$F(x_2)$$
$$= P(X \leq x_2)$$
$$= p_1 + p_2$$

$$F(x_3)$$
$$= P(X \leq x_3)$$
$$= p_1 + p_2 + p_3$$

$$F(x_4)$$
$$= P(X \leq x_4)$$
$$= 1$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

**Náhodný
POKUS**

p_1
1.
elementární
jev

p_2
2.
elementární
jev

p_3
3.
elementární
jev

p_4
4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1) = P(X = x_1) = p_1$$

$$p(x_2) = P(X = x_2) = p_2$$

$$p(x_3) = P(X = x_3) = p_3$$

$$p(x_4) = P(X = x_4) = p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1) = P(X \leq x_1) = p_1$$

$$F(x_2) = P(X \leq x_2) = p_1 + p_2$$

$$F(x_3) = P(X \leq x_3) = p_1 + p_2 + p_3$$

$$F(x_4) = P(X \leq x_4) = 1$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

**Náhodný
POKUS**

p_1
1.
elementární
jev

p_2
2.
elementární
jev

p_3
3.
elementární
jev

p_4
4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1) = P(X = x_1) = p_1$$

$$p(x_2) = P(X = x_2) = p_2$$

$$p(x_3) = P(X = x_3) = p_3$$

$$p(x_4) = P(X = x_4) = p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1) = P(X \leq x_1) = p_1$$

$$F(x_2) = P(X \leq x_2) = p_1 + p_2$$

$$F(x_3) = P(X \leq x_3) = p_1 + p_2 + p_3$$

$$F(x_4) = P(X \leq x_4) = 1$$

postupná
kumulace

Základy statistiky: Náhodná veličina

neboli
Kumulativní
funkce

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

Náhodný
POKUS

p_1
1.
elementární
jev

p_2
2.
elementární
jev

p_3
3.
elementární
jev

p_4
4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce

$$p(x) = P(X=x)$$
$$p(x_1) = P(X = x_1) = p_1$$

$$p(x_2) = P(X = x_2) = p_2$$

$$p(x_3) = P(X = x_3) = p_3$$

$$p(x_4) = P(X = x_4) = p_4$$

Distribuční funkce

$$F(x) = P(X \leq x)$$

$$F(x_1) = P(X \leq x_1) = p_1$$

$$F(x_2) = P(X \leq x_2) = p_1 + p_2$$

$$F(x_3) = P(X \leq x_3) = p_1 + p_2 + p_3$$

$$F(x_4) = P(X \leq x_4) = 1$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

neboli
Kumulativní
funkce

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

**Náhodný
POKUS**

Distribuční funkce

Vlastnosti:

p_1
1.
elementární
jev

p_2
2.
elementární
jev

p_3
3.
elementární
jev

p_4
4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1) = P(X = x_1) = p_1$$

$$p(x_2) = P(X = x_2) = p_2$$

$$p(x_3) = P(X = x_3) = p_3$$

$$p(x_4) = P(X = x_4) = p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1) = P(X \leq x_1) = p_1$$

$$F(x_2) = P(X \leq x_2) = p_1 + p_2$$

$$F(x_3) = P(X \leq x_3) = p_1 + p_2 + p_3$$

$$F(x_4) = P(X \leq x_4) = 1$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

neboli
Kumulativní
funkce

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

**Náhodný
POKUS**

Distribuční funkce

Vlastnosti:
rostoucí funkce

p_1
1.
elementární
jev

p_2
2.
elementární
jev

p_3
3.
elementární
jev

p_4
4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1) = P(X = x_1) = p_1$$

$$p(x_2) = P(X = x_2) = p_2$$

$$p(x_3) = P(X = x_3) = p_3$$

$$p(x_4) = P(X = x_4) = p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1) = P(X \leq x_1) = p_1$$

$$F(x_2) = P(X \leq x_2) = p_1 + p_2$$

$$F(x_3) = P(X \leq x_3) = p_1 + p_2 + p_3$$

$$F(x_4) = P(X \leq x_4) = 1$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

neboli
Kumulativní
funkce

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

**Náhodný
POKUS**

Distribuční funkce

Vlastnosti:

rostoucí funkce
hodnoty začínají na
nule

p_1
1.
elementární
jev

p_2
2.
elementární
jev

p_3
3.
elementární
jev

p_4
4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1) = P(X = x_1) = p_1$$

$$p(x_2) = P(X = x_2) = p_2$$

$$p(x_3) = P(X = x_3) = p_3$$

$$p(x_4) = P(X = x_4) = p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x_1) = P(X \leq x_1) = p_1$$

$$F(x_2) = P(X \leq x_2) = p_1 + p_2$$

$$F(x_3) = P(X \leq x_3) = p_1 + p_2 + p_3$$

$$F(x_4) = P(X \leq x_4) = 1$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

neboli
Kumulativní
funkce

Pravděpodobnostní funkce

popisuje rozložení
pravděpodobnosti náh. vel.

Vlastnosti:

$$\sum p_i = 100\%$$
$$p_i \in \langle 0 ; 1 \rangle$$

**Náhodný
POKUS**

Distribuční funkce

Vlastnosti:

rostoucí funkce
hodnoty začínají na
nule
hodnoty končí na
jedničce

p_1
1.
elementární
jev

p_2
2.
elementární
jev

p_3
3.
elementární
jev

p_4
4.
elementární
jev

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

$$p(x_1) = P(X = x_1) = p_1$$

$$p(x_2) = P(X = x_2) = p_2$$

$$p(x_3) = P(X = x_3) = p_3$$

$$p(x_4) = P(X = x_4) = p_4$$

Distribuční funkce $F(x) = P(X \leq x)$

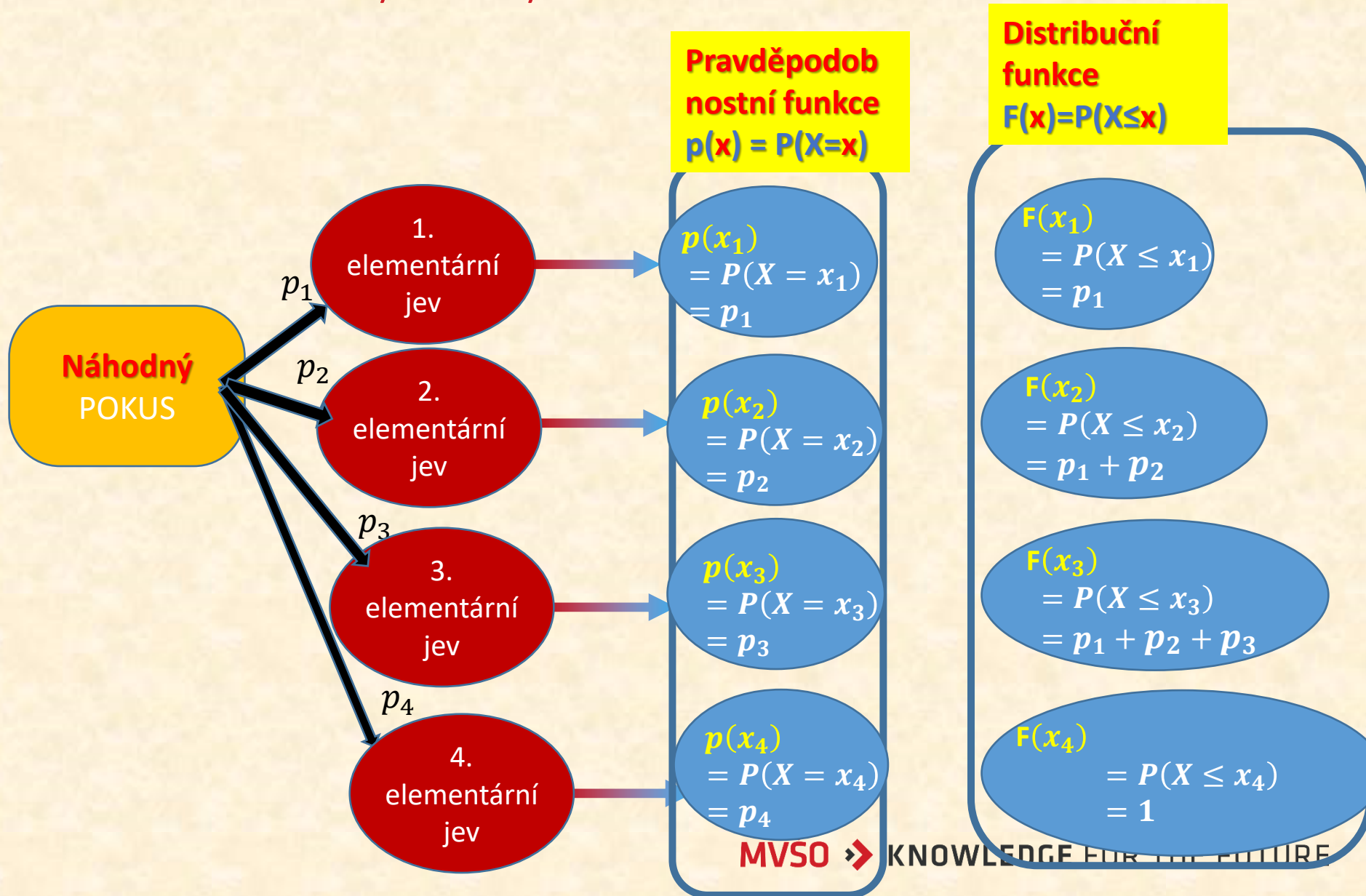
$$F(x_1) = P(X \leq x_1) = p_1$$

$$F(x_2) = P(X \leq x_2) = p_1 + p_2$$

$$F(x_3) = P(X \leq x_3) = p_1 + p_2 + p_3$$

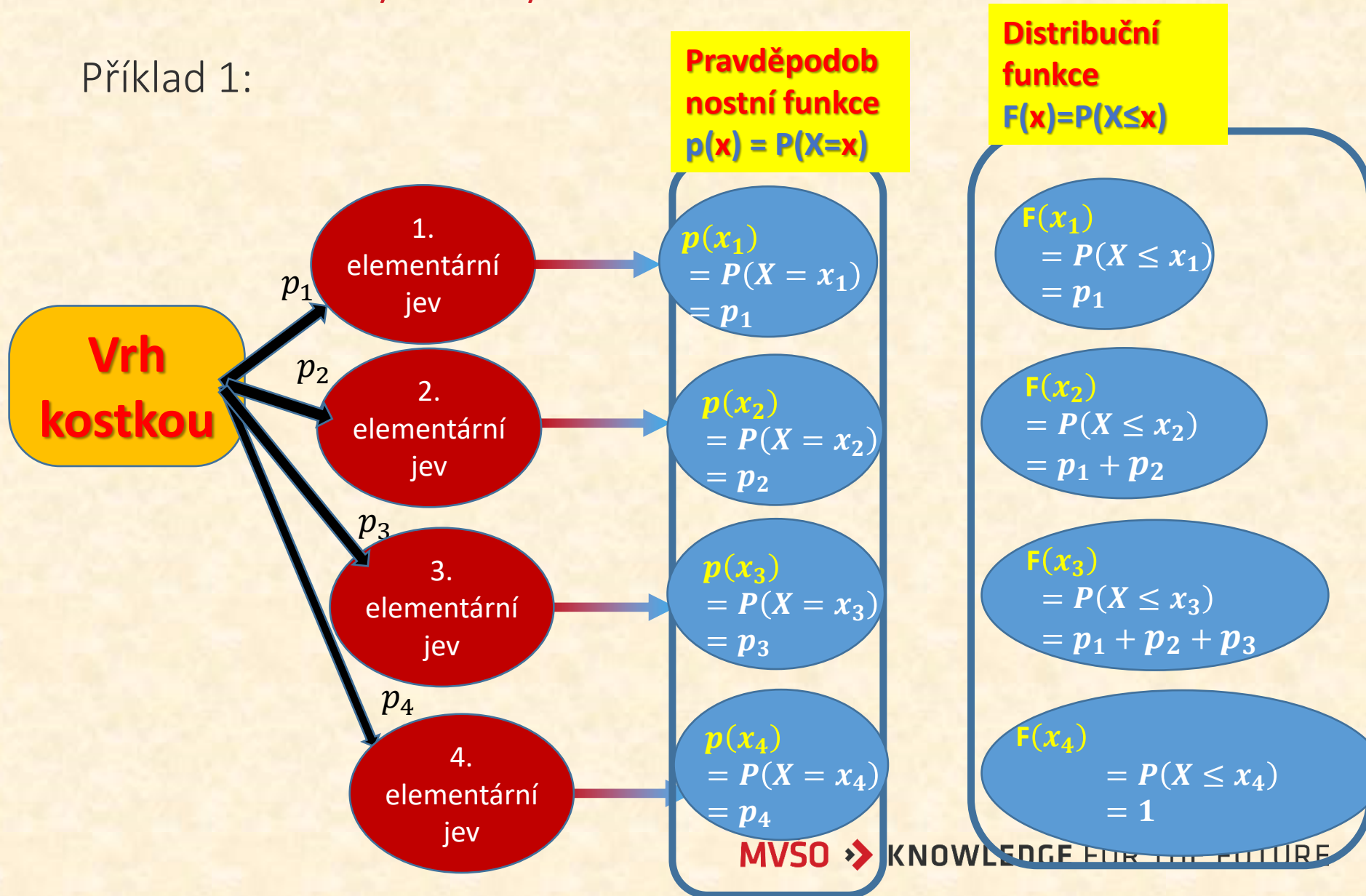
$$F(x_4) = P(X \leq x_4) = 1$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

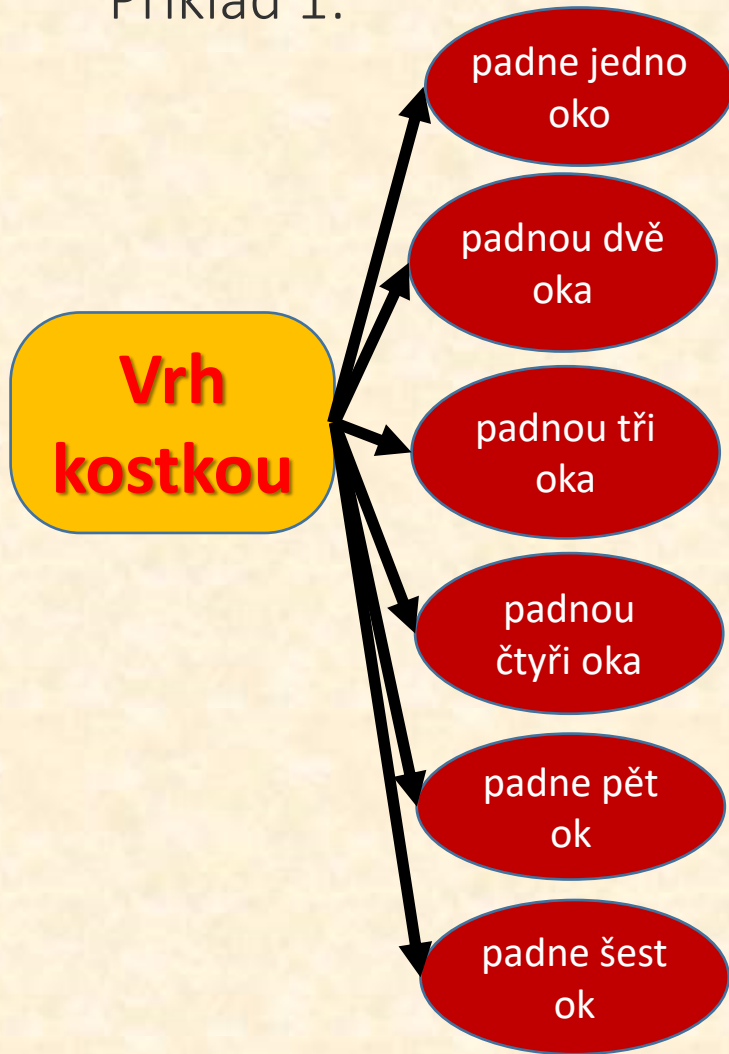
Základy statistiky: Náhodná veličina

Příklad 1:

Základy statistiky: Náhodná veličina

Příklad 1:

Základy statistiky: Náhodná veličina

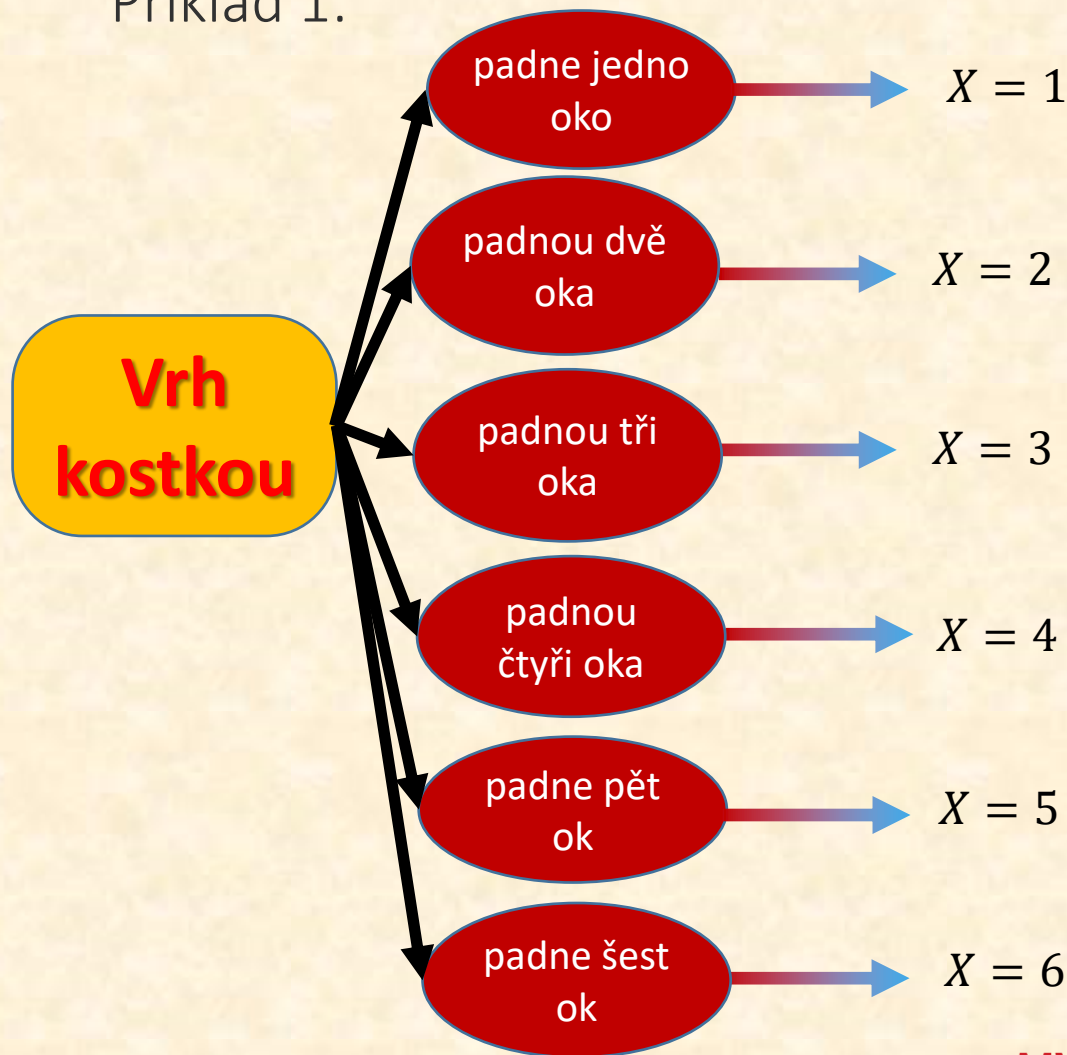
Příklad 1:

Náhodná veličina přiřadí jednotlivým elementárním jevům čísla

Základy statistiky: Náhodná veličina

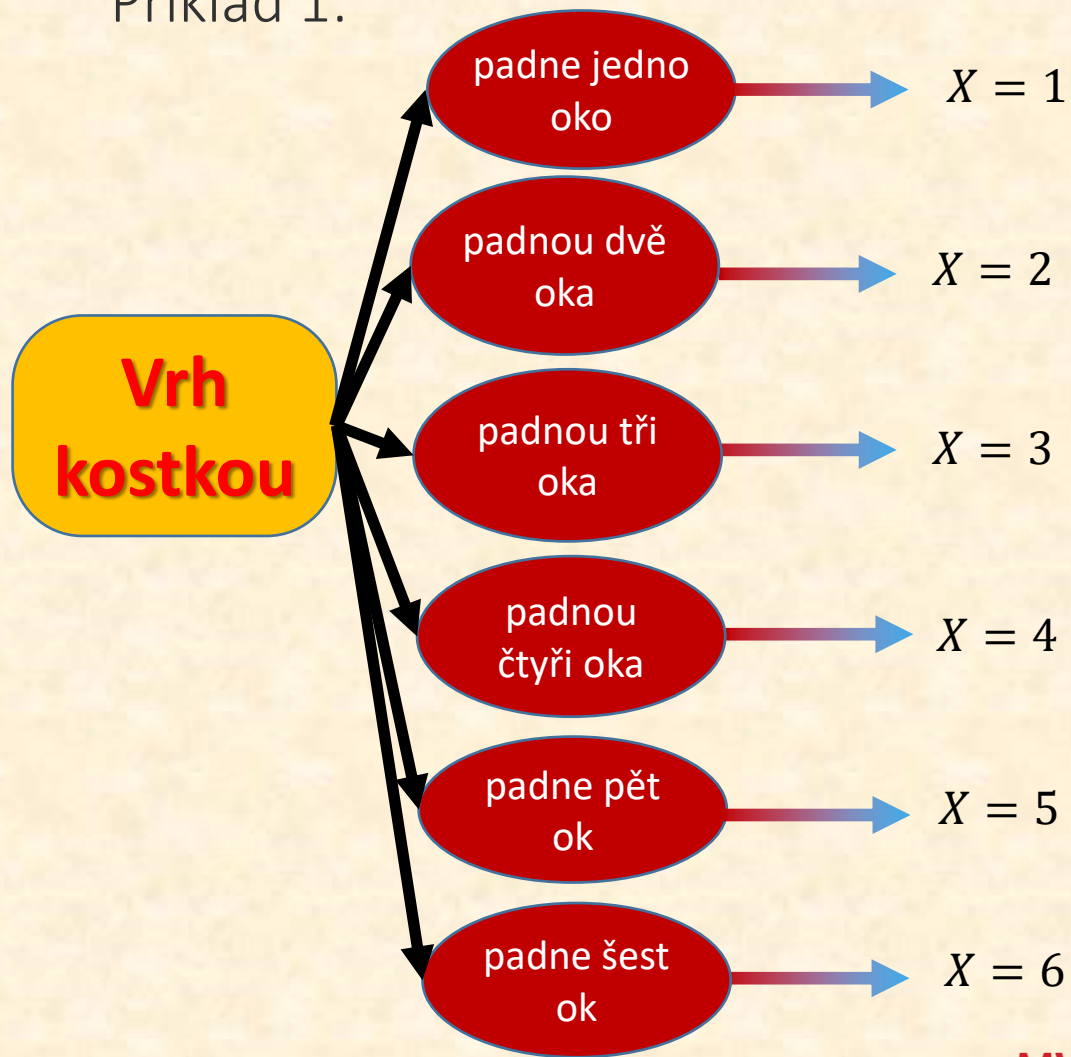
Příklad 1:

Náhodná veličina přiřadí jednotlivým elementárním jevům čísla

Základy statistiky: Náhodná veličina

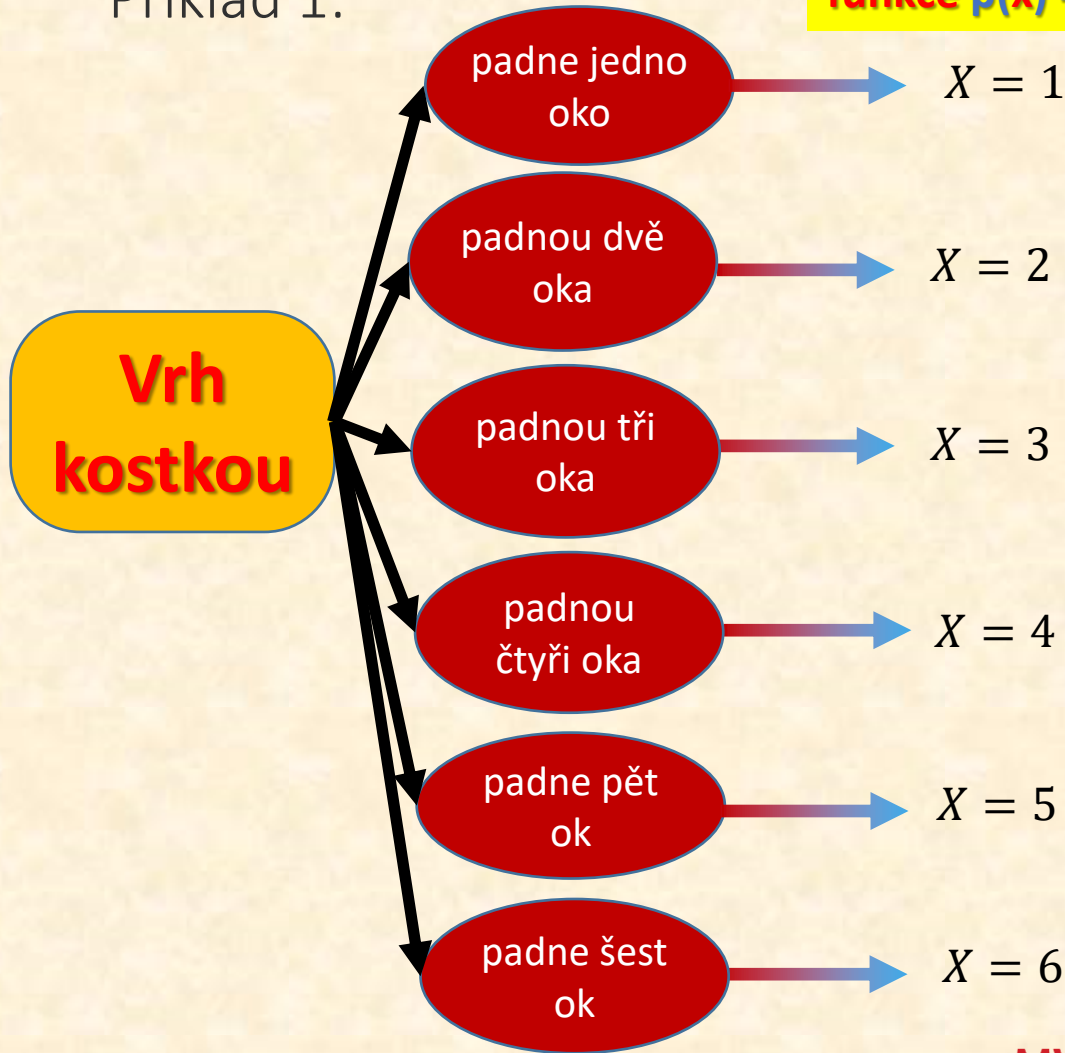
Příklad 1:

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní
funkce $p(x) = P(X=x)$

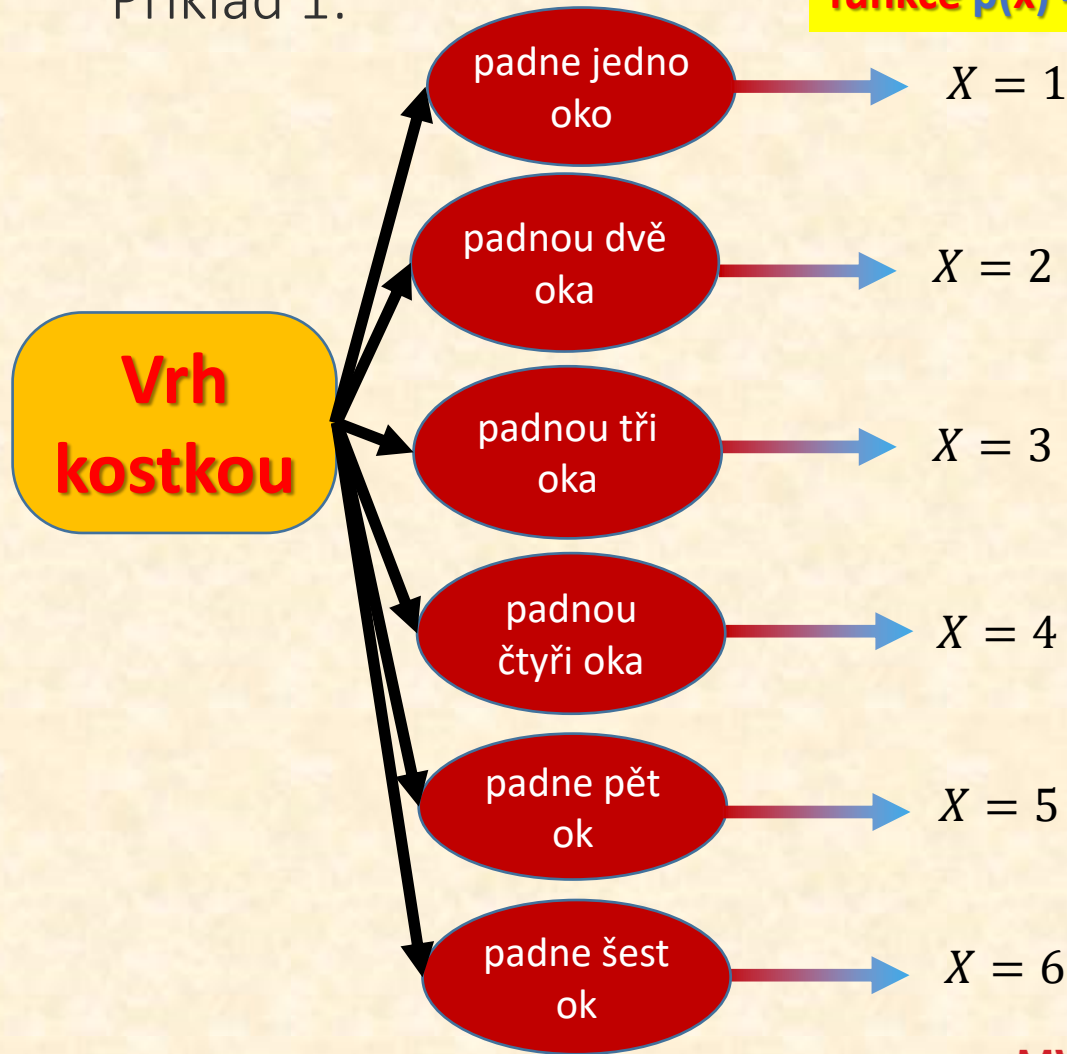
Příklad 1:

Základy statistiky: Náhodná veličina

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

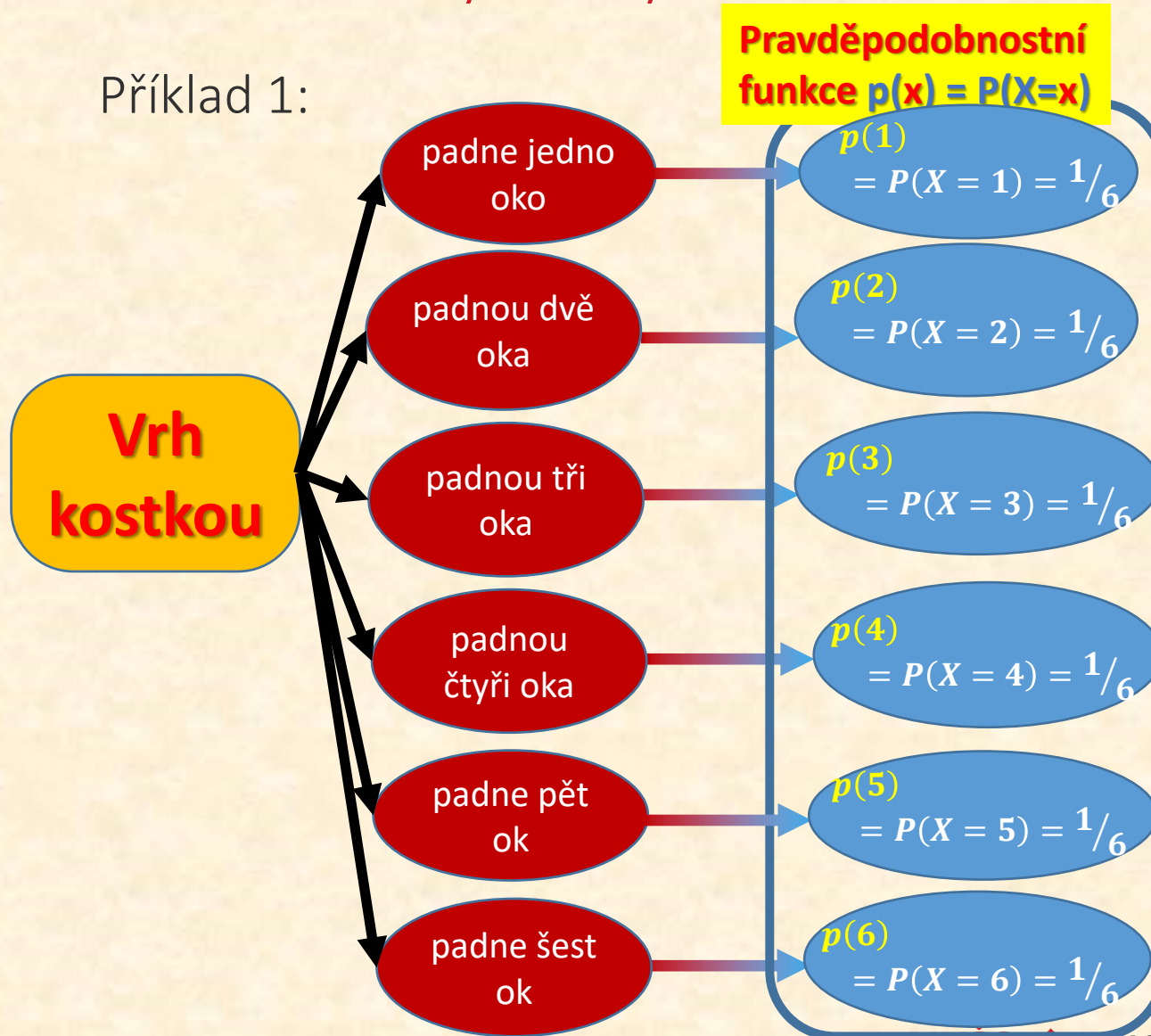
Příklad 1:

Pravděpodobnostní funkce popíše rozložení pravděpodobnosti pokusu

Základy statistiky: Náhodná veličina

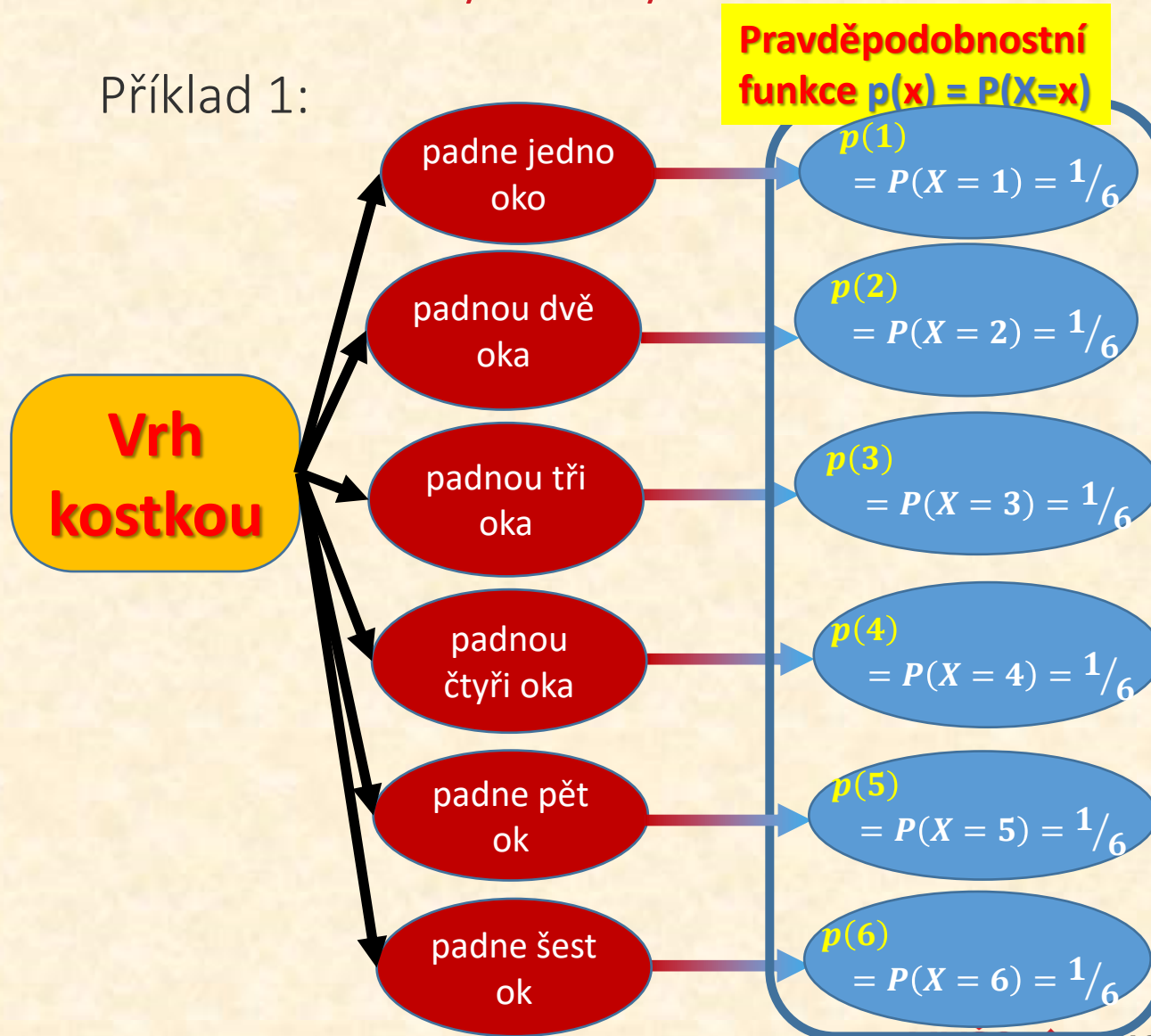
Příklad 1:

Pravděpodobnostní funkce popíše rozložení pravděpodobnosti pokusu

Základy statistiky: Náhodná veličina

Příklad 1:

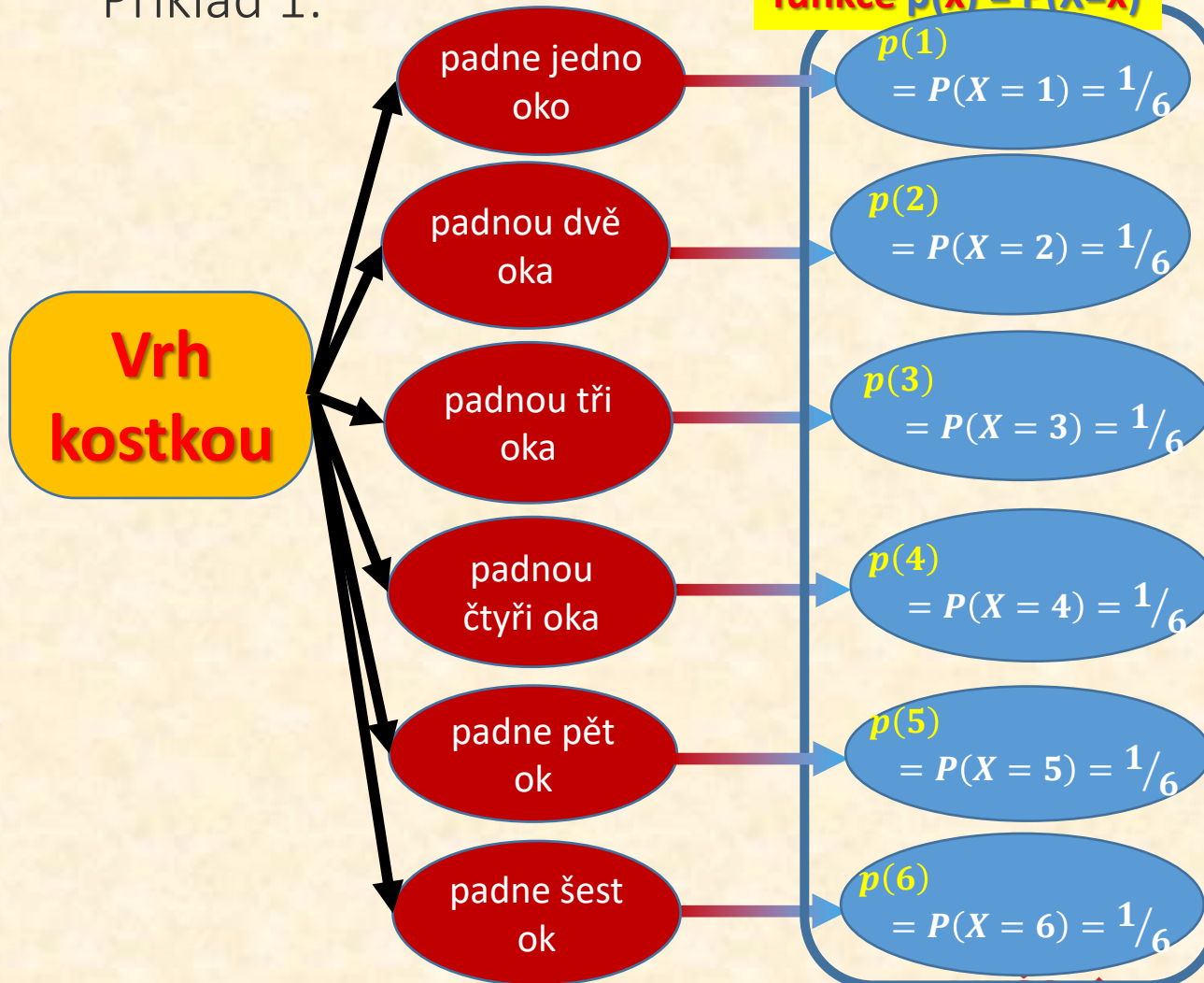

Základy statistiky: Náhodná veličina

Distribuční funkce
 $F(x) = P(X \leq x)$

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

Příklad 1:

Základy statistiky: Náhodná veličina

Distribuční funkce
 $F(x) = P(X \leq x)$

Příklad 1:

Základy statistiky: Náhodná veličina

Distribuční funkce

$$F(x) = P(X \leq x)$$

Příklad 1:

Pravděpodobnostní funkce $p(x) = P(X=x)$

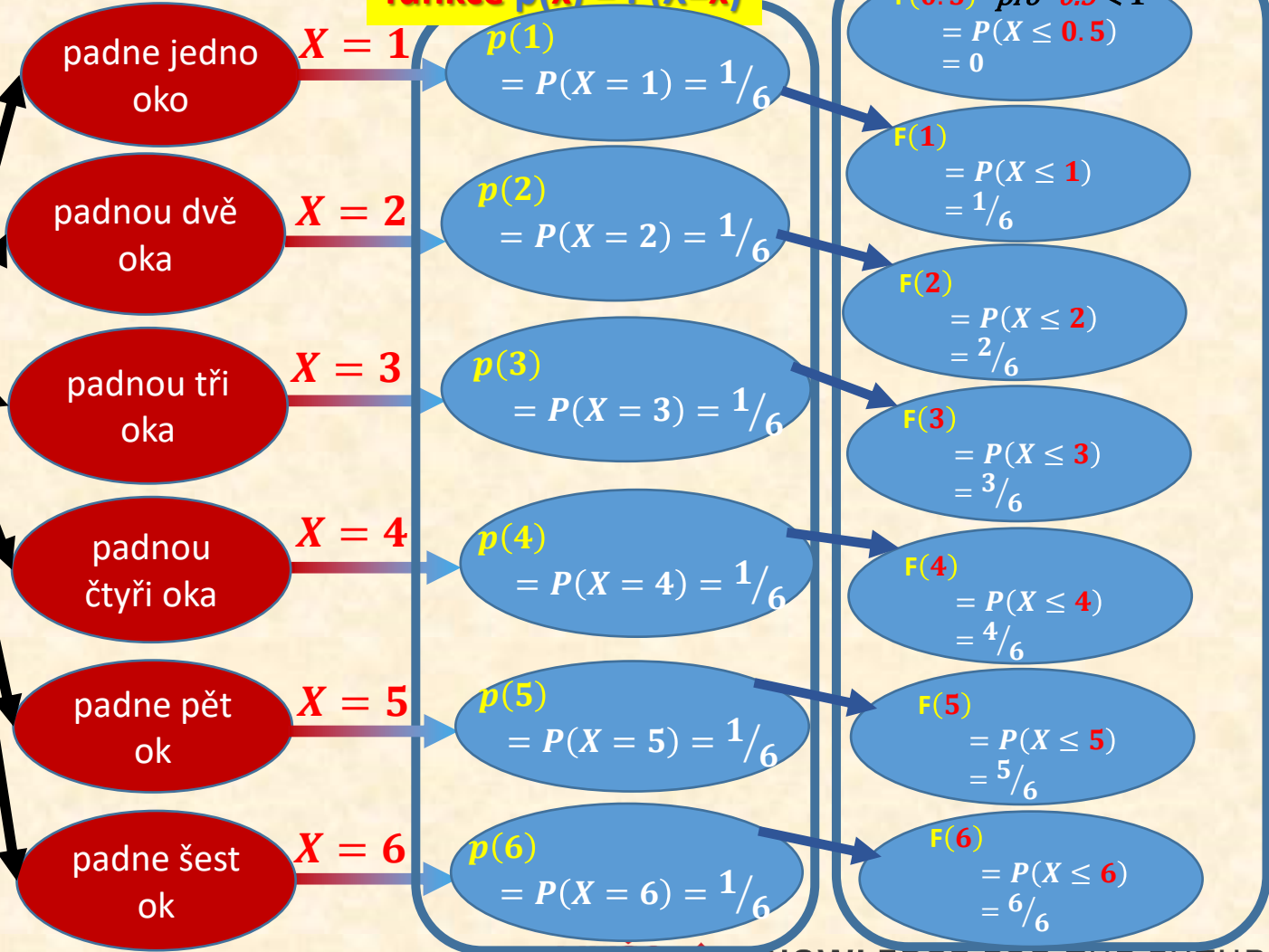
Základy statistiky: Náhodná veličina

Distribuční funkce
 $F(x) = P(X \leq x)$

Pravděpodobnostní funkce
 $p(x) = P(X=x)$

Příklad 1:

X...počet ok na kostce

$F(0.5)$ pro $0.5 < 1$
 $= P(X \leq 0.5)$
 $= 0$

$F(1)$
 $= P(X \leq 1)$
 $= 1/6$

$F(2)$
 $= P(X \leq 2)$
 $= 2/6$

$F(3)$
 $= P(X \leq 3)$
 $= 3/6$

$F(4)$
 $= P(X \leq 4)$
 $= 4/6$

$F(5)$
 $= P(X \leq 5)$
 $= 5/6$

$F(6)$
 $= P(X \leq 6)$
 $= 6/6$

Základy statistiky: Náhodná veličina

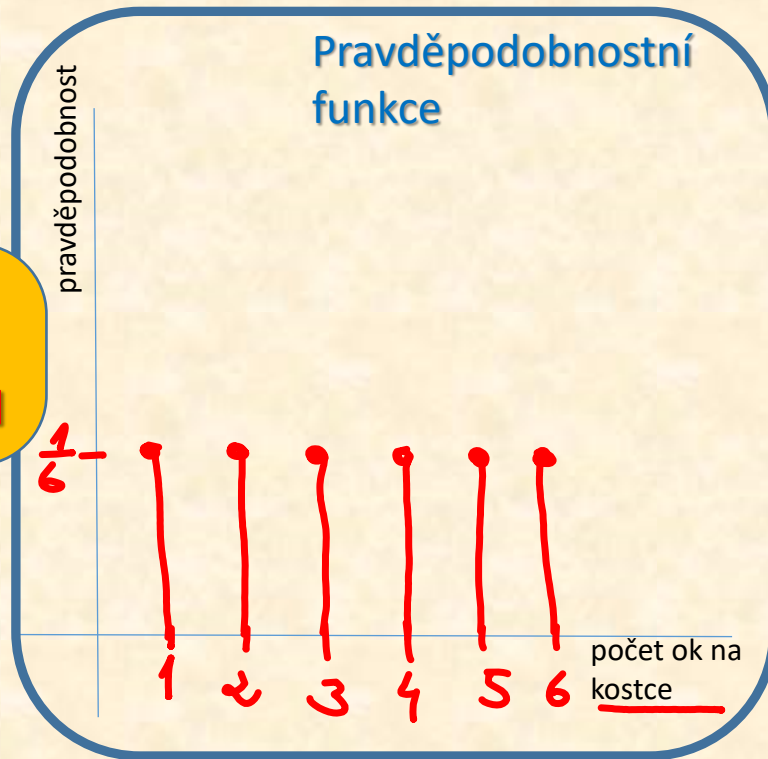
Příklad 1 tabulkově:

Pravděpodobnostní funkce							
počet ok	1	2	3	4	5	6	
pravděpodobnost	0,166667	0,166667	0,166667	0,166667	0,166667	0,166667	
Distribuční funkce (schodová funkce se skoky při navýšení počtu ok)							
počet ok	0	1	2	3	4	5	6
kumulativní pravděpodobnost	0	0,166667	0,333333	0,5	0,666667	0,833333	1

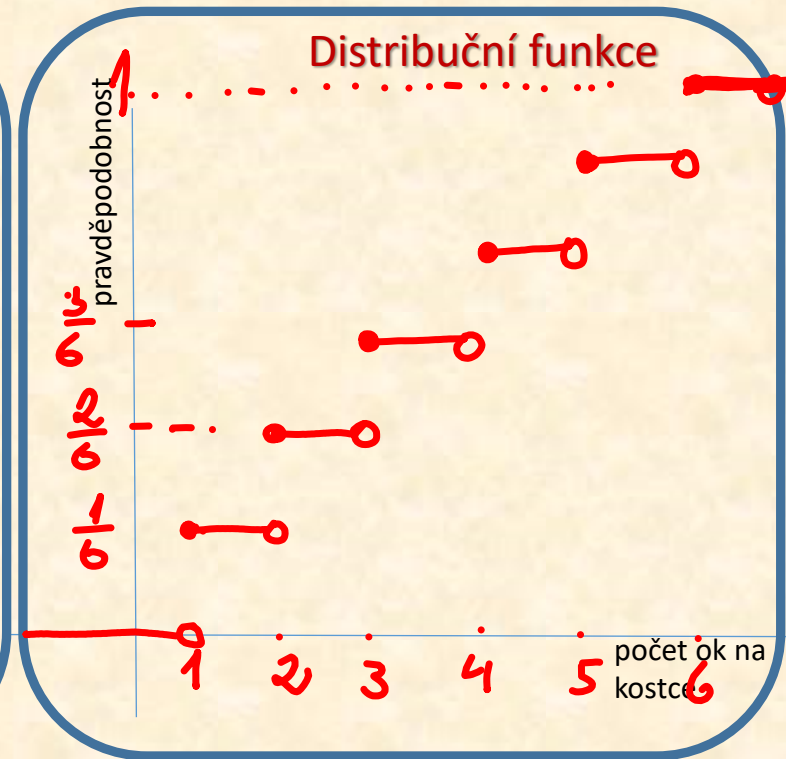
Základy statistiky: Náhodná veličina

Příklad 1 graficky:

**Vrh
kostkou**

popis rozložení
pravděpodobnosti

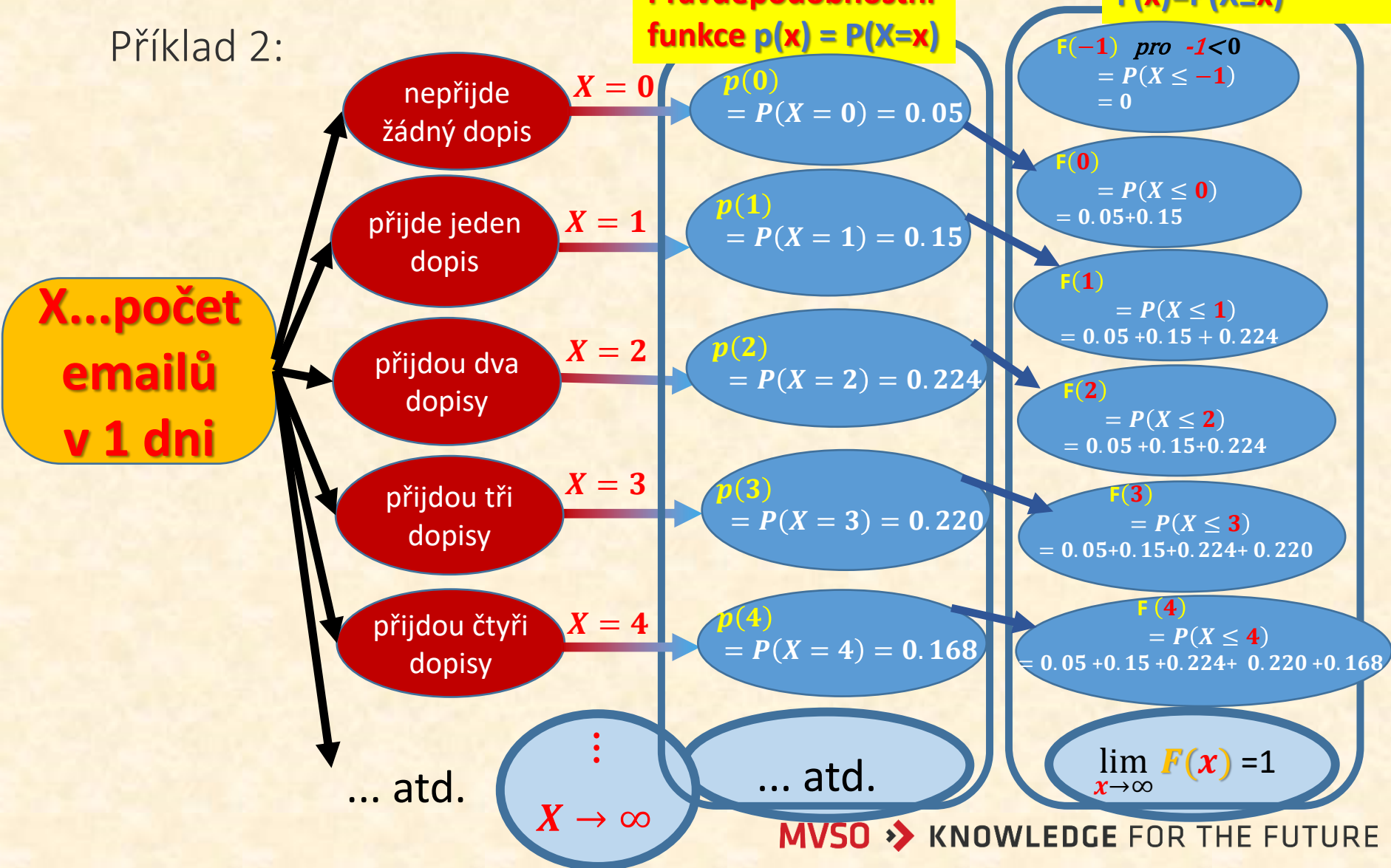
popis postupné
distribuce (kumulace)
pravděpodobnosti

Základy statistiky: Náhodná veličina

Distribuční funkce
 $F(x) = P(X \leq x)$

Pravděpodobnostní funkce
 $p(x) = P(X=x)$

Příklad 2:

Základy statistiky: Náhodná veličina

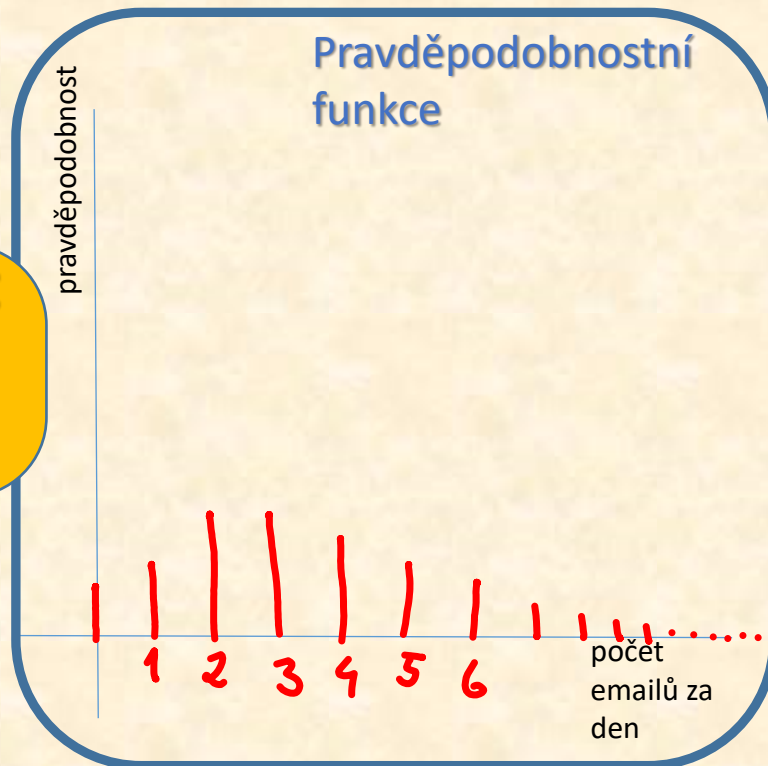
Příklad 2 tabulkově:

Pravděpodobnostní funkce										
počet emailů	0	1	2	3	4	5	6	7	atd.	
pravděpodobnost	0.05	0.149	0.224	0.224	0.168	0.101	0.05	0.022	atd.	
Distribuční funkce (schodová funkce se skoky při navýšení počtu emailů)										
počet emailů	-1	0	1	2	3	4	5	6	7	atd.
kumulativní pravděpodobnost	0	0.05	0.199	0.423	0.647	0.815	0.916	0.966	0.988	atd.

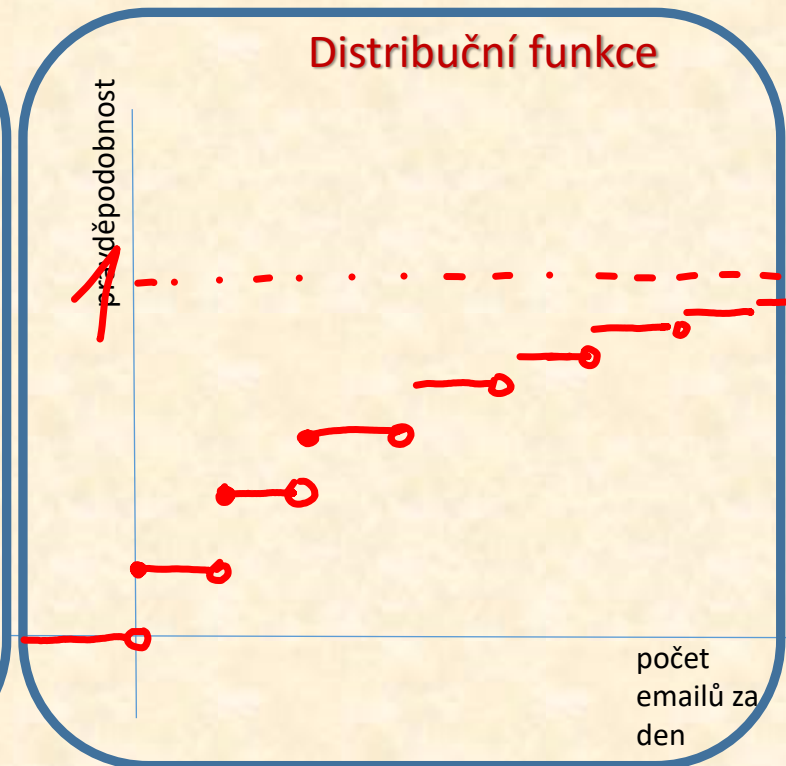
Základy statistiky: Náhodná veličina

Příklad 2 graficky:

**X...počet
emailů
v 1 dni**

popis rozložení
pravděpodobnosti

popis postupné
distribuce (kumulace)
pravděpodobnosti

Základy statistiky: Náhodná veličina

Příklad 3

V osudí je 5 bílých a 7 červených míčků. Náhodná veličina X představuje počet bílých míčků mezi pěti vybranými. Sestavte pravděpodobnostní a distribuční funkci této náhodné veličiny.

Příklad 4

Personální útvar velké akciové společnosti hodlá provést jistý sociologický průzkum mezi svými pracovníky. Připravil proto plán tohoto šetření, avšak ještě předtím, než přistoupí k jeho realizaci, provede tzv. pilotáž. To znamená, že vybere malý vzorek svých pracovníků a na něm si předem „odzkouší“ průběh průzkumu (např. zda otázky jsou srozumitelné, zda se nepřekrývají, zda si je vybraní pracovníci jednoznačně vysvětlují apod.).

V této akciové společnosti pracuje 30 % žen. Velikost pilotního vzorku je 6 náhodně vybraných pracovníků. Sestavte pravděpodobnostní a distribuční funkci náhodné veličiny, která udává počet žen mezi šesti náhodně vybranými.

Základy statistiky: Náhodná veličina

Příklad 3

V osudí je 5 bílých a 7 červených míčků. Náhodná veličina X představuje počet bílých míčků mezi pěti vybranými. Sestavte pravděpodobnostní a distribuční funkci této náhodné veličiny.

$$p(k) = P(X = k) = \frac{\binom{5}{k} \cdot \binom{7}{5-k}}{\binom{5+7}{5}}$$

Příklad 4

Personální útvar velké akciové společnosti hodlá provést jistý sociologický průzkum mezi svými pracovníky. Připravil proto plán tohoto šetření, avšak ještě předtím, než přistoupí k jeho realizaci, provede tzv. pilotáž. To znamená, že vybere malý vzorek svých pracovníků a na něm si předem „odzkouší“ průběh průzkumu (např. zda otázky jsou srozumitelné, zda se nepřekrývají, zda si je vybraní pracovníci jednoznačně vysvětlují apod.).

V této akciové společnosti pracuje 30 % žen. Velikost pilotního vzorku je 6 náhodně vybraných pracovníků. Sestavte pravděpodobnostní a distribuční funkci náhodné veličiny, která udává počet žen mezi šesti náhodně vybranými.

$$p(k) = P(X = k) = \binom{6}{k} \cdot 0,3^k \cdot 0,7^{6-k}$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Příklad 5: Náhodná veličina X nabývá hodnot 1; 2 nebo 3.

Známé jsou pravděpodobnosti $P(X=1) = 0,2$ a $P(X=2) = 0,5$.

Určete chybějící pravděpodobnost $P(X=3)$. Dále určete distribuční funkci a nakreslete příslušný graf.

Příklad 6: 20% rodin má v domě tři místnosti, 40% jich má čtyři a 40% má pět. Pro náhodou veličinu udávající počet místností v domě načrtněte graf distribuční funkce. Jakou má hodnotu v bodě 4? Co tato hodnota znamená?

Příklad 7: Je dána tabulka s pravděpodobnostmi pro jednotlivé hodnoty náhodné veličiny. Načrtněte graf její distribuční funkce.

x	1	2	3	4	5
p(x)	0,2	0,3	0,1	0,1	?

Základy statistiky: Náhodná veličina

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x < 1 \\ 0,2 & \text{pro } 1 \leq x < 2 \\ 0,7 & \text{pro } 2 \leq x < 3 \\ 1 & \text{pro } 3 \leq x \end{cases}$$

Příklad 5: Náhodná veličina X nabývá hodnot 1; 2 nebo 3.

Známé jsou pravděpodobnosti $P(X=1) = 0,2$ a $P(X=2) = 0,5$.

Určete chybějící pravděpodobnost $P(X=3)$. Dále určete distribuční funkci a nakreslete příslušný graf.

$$p(3)=P(X=3)=1-0,2-0,5=0,3$$

Příklad 6: 20% rodin má v domě tři místnosti, 40% jich má čtyři a 40% má pět. Pro náhodou veličinu udávající počet místností v domě načrtněte graf distribuční funkce. Jakou má hodnotu v bodě 4? Co tato hodnota znamená?

Příklad 7: Je dána tabulka s pravděpodobnostmi pro jednotlivé hodnoty náhodné veličiny. Načrtněte graf její distribuční funkce.

x	1	2	3	4	5
p(x)	0,2	0,3	0,1	0,1	?

Základy statistiky: Náhodná veličina

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x < 1 \\ 0,2 & \text{pro } 1 \leq x < 2 \\ 0,7 & \text{pro } 2 \leq x < 3 \\ 1 & \text{pro } 3 \leq x \end{cases}$$

Příklad 5: Náhodná veličina X nabývá hodnot 1; 2 nebo 3.

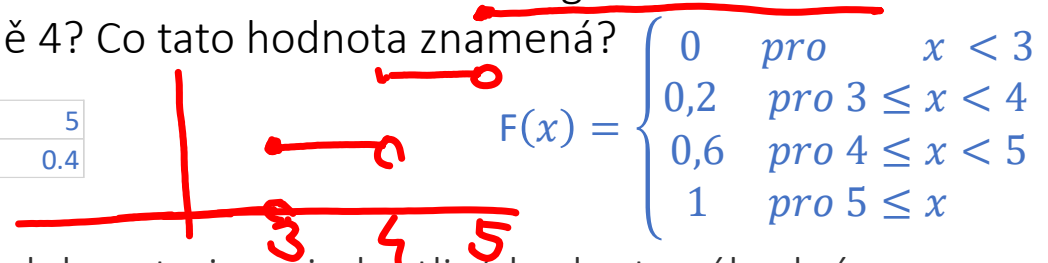
Známe jsou pravděpodobnosti $P(X=1) = 0,2$ a $P(X=2) = 0,5$.

Určete chybějící pravděpodobnost $P(X=3)$. Dále určete distribuční funkci a nakreslete příslušný graf.

$$p(3)=P(X=3)=1-0,2-0,5=0,3$$

Příklad 6: 20% rodin má v domě tři místnosti, 40% jich má čtyři a 40% má pět. Pro náhodou veličinu udávající počet místností v domě načrtněte graf distribuční funkce. Jakou má hodnotu v bodě 4? Co tato hodnota znamená?

x (počet místností)	3	4	5
$p(x)$	0.2	0.4	0.4

Příklad 7: Je dána tabulka s pravděpodobnostmi pro jednotlivé hodnoty náhodné veličiny. Načrtněte graf její distribuční funkce.

x	1	2	3	4	5
$p(x)$	0,2	0,3	0,1	0,1	?

Základy statistiky: Náhodná veličina

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x < 1 \\ 0,2 & \text{pro } 1 \leq x < 2 \\ 0,7 & \text{pro } 2 \leq x < 3 \\ 1 & \text{pro } 3 \leq x \end{cases}$$

Příklad 5: Náhodná veličina X nabývá hodnot 1; 2 nebo 3.

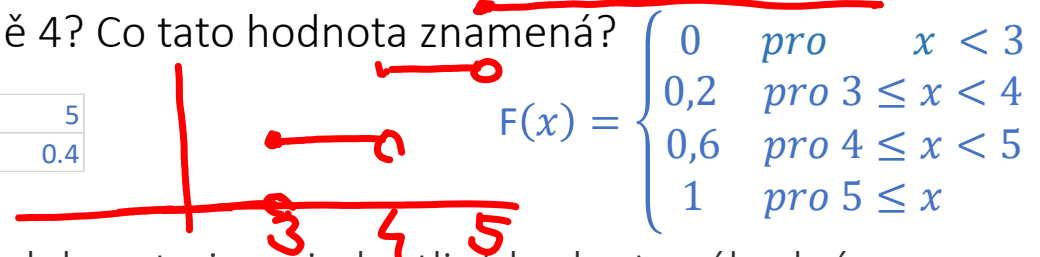
Známé jsou pravděpodobnosti $P(X=1) = 0,2$ a $P(X=2) = 0,5$.

Určete chybějící pravděpodobnost $P(X=3)$. Dále určete distribuční funkci a nakreslete příslušný graf.

$$p(3)=P(X=3)=1-0,2-0,5=0,3$$

Příklad 6: 20% rodin má v domě tři místnosti, 40% jich má čtyři a 40% má pět. Pro náhodou veličinu udávající počet místností v domě načrtněte graf distribuční funkce. Jakou má hodnotu v bodě 4? Co tato hodnota znamená?

x (počet místností)	3	4	5
p(x)	0.2	0.4	0.4

Příklad 7: Je dána tabulka s pravděpodobnostmi pro jednotlivé hodnoty náhodné veličiny. Načrtněte graf její distribuční funkce.

x	1	2	3	4	5
p(x)	0,2	0,3	0,1	0,1	0.3

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x < 1 \\ 0,2 & \text{pro } 1 \leq x < 2 \\ 0,5 & \text{pro } 2 \leq x < 3 \\ 0,6 & \text{pro } 3 \leq x < 4 \\ 0,7 & \text{pro } 4 \leq x < 5 \\ 1 & \text{pro } 5 \leq x \end{cases}$$

Základy statistiky: Náhodná veličina

Základy statistiky: Náhodná veličina

Diskrétní náhodná veličina

Nabývá pouze izolovaných hodnot z reálné osy (celá čísla, přirozená čísla, ... čísla, atp.).

Spojité náhodná veličina

Nabývá jakoukoliv reálnou hodnotu z nějakého intervalu.

Základy statistiky: Náhodná veličina

Diskrétní náhodná veličina

Nabývá pouze izolovaných hodnot z reálné osy (celá čísla, přirozená čísla, atp.).

Spojité náhodná veličina

Nabývá jakoukoliv reálnou hodnotu z nějakého intervalu.

Základy statistiky: Náhodná veličina

Diskrétní náhodná veličina

Nabývá pouze izolovaných hodnot z reálné osy (celá čísla, přirozená čísla, atp.).

Spojité náhodná veličina

Nabývá jakoukoliv reálnou hodnotu z nějakého intervalu.

Příklad: U následujících náhodných veličin rozhodněte, zda jsou diskrétní nebo spojité:

- X počet suchých dní v měsíci,
- Y tlak vzduchu,
- Z počet ok po jednom hodu kostkou,
- M míra nezaměstnanosti,
- N rychlost připojení internetu.

Základy statistiky: **Diskrétní** náhodná veličina

Základy statistiky: **Diskrétní** náhodná veličina
nejčastější rozdělení pravděpodobnosti

Základy statistiky: **Diskrétní** náhodná veličina nejčastější rozdělení pravděpodobnosti

1. Alternativní rozdělení

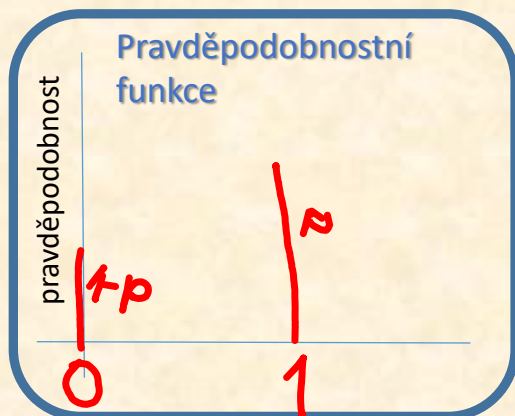
Náhodná veličina odpovídající náhodnému pokusu s pouze dvěma výsledky:
pokus je úspěšný ($X=1$) - **pokus je neúspěšný** ($X=0$)

$$P(X=1)=p$$

$$P(X=0)=1-p$$

Příslušná náhodná veličina X se pak nazývá **alternativní** (dvoubodová, nula-jedničková).

Zápis $X \sim \text{Alt}(p)$

Základy statistiky: **Diskrétní** náhodná veličina nejčastější rozdělení pravděpodobnosti

Příklad 1: Hod mincí.

Možné výsledky pokusu: padne panna nebo orel.

Hodnoty DNV: padne panna $X=1$
padne orel $X=0$

$$p(1) = P(X=1) = 0,5 = 50\%$$

$$p(0) = P(X=0) = 1-0,5 = 50\%$$

Příklad 2: Hod kostkou a čekání na 6ku.

Možné výsledky pokusu: padne šest nebo nepadne šest.

Hodnoty DNV: padne šest $Y=1$
nepadne šest $Y=0$

$$p(1) = P(Y=1) = 1/6$$

$$p(0) = P(Y=0) = 1-1/6 = 5/6$$

Základy statistiky: Diskrétní náhodná veličina nejčastější rozdělení pravděpodobnosti

2. Rovnoměrné rozdělení:

Náhodná veličina má toto rozdělení, pokud každý její výsledek lze očekávat se stejnou pravděpodobností (hod vyváženou kostkou).

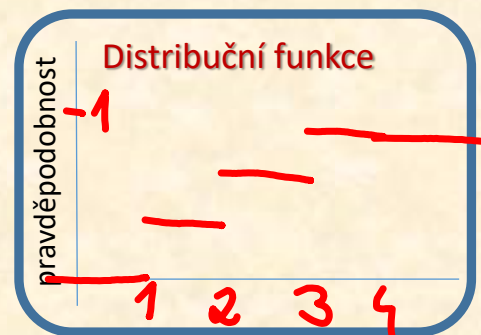
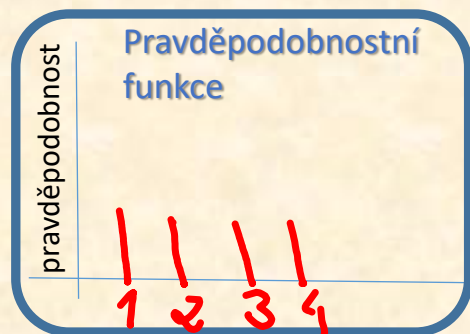
Pravděpodobnostní funkce dána vztahem

$$\text{Zápis } X \sim \text{Ro}(n)$$

$$P(X = k) = \frac{1}{n} \text{ pro } k = 1, 2, 3, \dots, n,$$

kde n je počet možných výsledků pokusu.

$$n=4$$

Základy statistiky: **Diskrétní** náhodná veličina nejčastější rozdělení pravděpodobnosti

Příklad: Hod kostkou.

Možné výsledky pokusu: 1, 2, 3, 4, 5 nebo 6.

X počet ok na horní straně kostky

Hodnoty DNV: padne 1 X=1

 padne 2 X=2

 padne 3 X=3

 ... atd.

$$P(X=1) = \frac{1}{6}$$

$$P(X=2) = \frac{1}{6}$$

$$P(X=3) = \frac{1}{6}$$

$$P(X=4) = \frac{1}{6}$$

$$P(X=5) = \frac{1}{6}$$

$$P(X=6) = \frac{1}{6}$$

Základy statistiky: **Diskrétní** náhodná veličina nejčastější rozdělení pravděpodobnosti

Příklad: Hod kostkou.

Možné výsledky pokusu: 1, 2, 3, 4, 5 nebo 6.

X počet ok na horní straně kostky

Hodnoty DNV: padne 1 X=1

 padne 2 X=2

 padne 3 X=3

 ... atd.

$$P(X=1) = \frac{1}{6}$$

$$P(X=2) = \frac{1}{6}$$

$$P(X=3) = \frac{1}{6}$$

$$P(X=4) = \frac{1}{6}$$

$$P(X=5) = \frac{1}{6}$$

$$P(X=6) = \frac{1}{6}$$

$$X \sim \text{Ro}(6)$$

Základy statistiky: **Diskrétní** náhodná veličina nejčastější rozdělení pravděpodobnosti

3. Binomické rozdělení:

Náhodná veličina, která označuje kolikrát nastal úspěch při *opakovaném nezávislém pokusu*.

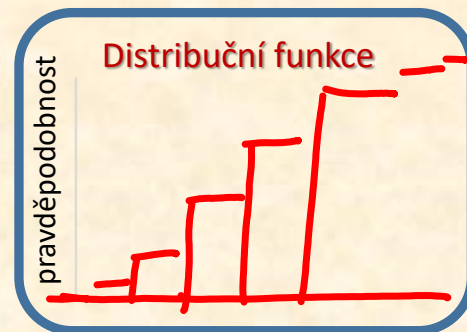
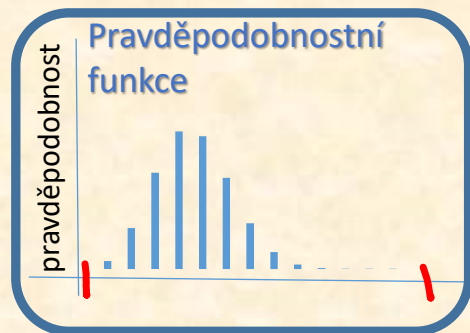
Pravděpodobnostní funkce dána vztahem

$$\text{Zápis } X \sim \text{Bi}(n, p)$$

$$P(X = k) = p(k) = \binom{n}{k} \cdot p^k \cdot (1 - p)^{n-k} \text{ pro } k = 0, 1, 2, 3, \dots, n,$$

kde n je počet opakování pokusu, k je počet úspěchů a p je pravděpodobnost úspěchu při kterémkoli opakování.

Excel BINOM.DIST(k ; n ; p ; NEPRAVDA) = $p(k) = P(X = k)$
BINOM.DIST(x ; n ; p ; PRAVDA) = $F(x) = P(X \leq x)$

Základy statistiky: **Diskrétní** náhodná veličina nejčastější rozdělení pravděpodobnosti

Příklad: Student VŠ Pablo má potíže s ranním vstáváním. Proto někdy zaspí a nestihne přednášku, která začíná již v 9 hodin. Pravděpodobnost, že zaspí, je **0,3**.
V semestru je **12** přednášek - tzn. **12** nezávislých pokusů dorazit na přednášku včas.
Nalezněte pravděpodobnost, že Pablo nestihne přednášku v důsledku zaspání **v polovině nebo více případů**.

Základy statistiky: **Diskrétní** náhodná veličina nejčastější rozdělení pravděpodobnosti

Příklad: Student VŠ Pablo má potíže s ranním vstáváním. Proto někdy zaspí a nestihne přednášku, která začíná již v 9 hodin. Pravděpodobnost, že zaspí, je **0,3**.
V semestru je **12** přednášek - tzn. **12** nezávislých pokusů dorazit na přednášku včas.
Nalezněte pravděpodobnost, že Pablo nestihne přednášku v důsledku zaspání **v polovině nebo více případů**.

X počet zaspání za semestr

Možné hodnoty DNV: 0,1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12

Základy statistiky: **Diskrétní** náhodná veličina nejčastější rozdělení pravděpodobnosti

Příklad: Student VŠ Pablo má potíže s ranním vstáváním. Proto někdy zaspí a nestihne přednášku, která začíná již v 9 hodin. Pravděpodobnost, že zaspí, je **0,3**.
V semestru je **12** přednášek - tzn. **12** nezávislých pokusů dorazit na přednášku včas.
Nalezněte pravděpodobnost, že Pablo nestihne přednášku v důsledku zaspání **v polovině nebo více případů**.

X počet zaspání za semestr

Možné hodnoty DNV: 0,1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12

$$X \sim \text{Bi}(12, 0,3)$$

EXCEL:

$$P(X=0) = 0,01384 = \text{Binom.Dist}(0; 12; 0,3; \text{nepravda})$$

$$P(X=1) = 0,07118 = \text{Binom.Dist}(1; 12; 0,3; \text{nepravda})$$

$$P(X=2) = 0,16779 = \text{Binom.Dist}(2; 12; 0,3; \text{nepravda})$$

$$P(X=3) = 0,2397 \quad \text{..... atd.}$$

$$P(X=4) = 0,23114$$

$$P(X=5) = 0,1585$$